

T.C.

**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

**KAMU KURUMLARINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARI
“ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ”**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İBRAHİM DEMİR

**TEZ DANIŞMANI
PROF. DR. HİKMET YAVAŞ**

ÇANAKKALE – 2022

T.C.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

KAMU KURUMLARINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARI
“ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ”

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İbrahim DEMİR

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Hikmet YAVAŞ

ÇANAKKALE – 2022

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

İbrahim DEMİR tarafından Prof. Dr. Hikmet YAVAŞ yönetiminde hazırlanan ve 19/07/2022 tarihinde aşağıdaki jüri karşısında sunulan “**Kamu Kurumlarında İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Örneği**” başlıklı çalışma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü **Kamu Yönetimi Anabilim Dalı**’nda **YÜKSEK LİSANS YETERLİK TEZİ** olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmza

Prof. Dr. Hikmet YAVAŞ

(Danışman)

Doç. Dr. Abdullah TAŞTEKİN

Dr. Öğr. Üyesi Nahit BEK

.....

.....

.....

Tez No : 10482959

Tez Savunma Tarihi : 19/07/2022

Doç. Dr. Yener PAZARCIK

Enstitü Müdürü

.../.../20....

ETİK BEYAN

ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kuralları'na uygun olarak hazırlamış olduğum tez çalışmamda; tez içinde sunmuş olduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi taahhüt ve beyan ederim.

(İmza)

İbrahim DEMİR

(Tarih) .././20..

TEŞEKKÜR

Bu tezin gerçekleŐtirilmesinde, çalıŐmam boyunca benden bir an olsun yardımlarını esirgemeyen saygı değer danışman hocam Prof. Dr. Hikmet YAVAŞ'a, tez çalıŐmamı yapabilmem adına yardımcı olan ve izinleri ile olanak sağlayan ÇOMÜ ve bağlı tüm birimlerinin yÖnetime, çalışanlarına, ÇOMÜ İSG profesyonellerine ve çalışma boyunca desteklerini esirgemeyen aileme ve arkadaşlarıma Őukranlarımı sunarım.

İbrahim DEMİR

anakkale, Temmuz 2022

ÖZET

KAMU KURUMLARINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARI “ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ”

İbrahim DEMİR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Prof. Dr. Hikmet YAVAŞ

19.07.2022, 96

Bu tez çalışması kapsamında “6331 sayılı İSG Kanunu” ve kanun uyarınca çıkan yönetmeliklere istinaden yerine getirilmesi gereken yükümlüklerin uygulanabilirlik düzeylerinin incelenmesi, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı oluşması için yapılması gerekenler ve bunları uygulayacak olan tüm çalışan ve yöneticilerin görev ve sorumluluklarını yerine getirme düzeylerinin araştırılmasını amaçlamıştır.

Bu amaçla Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve bağlı bazı birimlerinde İSG hizmetleri ve bu hizmetlerin yürütümüne ilişkin çalışmalar yapılmış, ÇOMÜ’de yürütülen İSG çalışmaları incelenmiştir.

Tez toplam altı bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölüm giriş bölümüdür. Bu bölümde İSG ile ilgili genel bilgilere yer verilmiştir.

İkinci bölümde İSG hizmetlerine ilişkin gelişmelere, kavramlara, tanımlamalara, bu hizmetlerin yürütümüne ve buna ilişkin düzenlemelere, bu kapsamdaki yasal hak ve sorumluluklara değinilmiştir.

Üçüncü bölümde ÇOMÜ ve bağlı birimlerinde yapılan araştırma kapsamında faydalanılan materyal ve metoda ilişkin bilgilere yer verilmiştir. ÇOMÜ ve bağlı birimlerinde yürütülen İSG çalışmaları incelenmiş, Fine Kinney Metodundaki kullanılarak risk değerlendirme çalışmaları yapılmış ve bu bölümde paylaşılmıştır.

Dördüncü bölümde ÇOMÜ ve bağlı birimlerinde yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bulgular paylaşılmıştır. Bu bölümde İSG kapsamında ÇOMÜ Hastanesinde verilen eğitimlere, ÇOMÜ ve bağlı birimlerinde yapılan risk analizlerine yer verilmiştir.

Beşinci bölümde tüm bu yapılan çalışmalar ve yürütülen İSG hizmetleri göz önünde bulundurularak gözlemlenen eksikliklere yer verilmiştir.

Altıncı bölümde ise yapılan tüm çalışmalar değerlendirilmiş sonuç ve önerilere yer verilmiştir. Yapılan tüm çalışmalar değerlendirilerek elde edilen bulgular ışığında gerekli düzenlemelerin yapılması, düzeltici ve önleyici faaliyetlerin başlaması ve takibi hususunda önerilerde bulunulmuştur.

Yapılan tüm bu çalışmalar neticesinde elde edilen en önemli sonuç kamu kurumlarının önemli bir kısmının 6331 sayılı İSGK ile getirilen yükümlülükleri tam olarak yerine getirememekte olduklarıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü ve bağlı birimlerinde yapılan çalışmalar da göstermiştir ki mevcut şartlar, sürekli değişkenlikler İSG çalışmalarının yapılması hususunda bir dizi aksaklıklara yol açmaktadır. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde İSG Koordinatörlüğünün 30.06.2012 tarihinde kurulmasına rağmen sürekli yapılan bu ertelemelerden dolayı İSG hizmetleri tam anlamıyla yürütülememektedir. Bunun başlıca sebebi İSG ile ilgili yapılacak olan düzenlemelerin sürekli olarak ertelenmesidir. Yapılacak olan bu düzenleme son dokuz yılda üç kez ertelenmiştir.

ÇOMÜ ve bağlı birimlerinde faaliyet konusu ve yürütülen iş göz önünde bulundurulmuş, “Fine Kinney Metodu” kullanılarak örnek risk değerlendirme çalışmaları yapılmış ve “Tablo 8” de gösterilmiştir. Tablo 8’de gösterilen bu çalışmalarda ÇOMÜ Ayvacık MYO, Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ezine MYO, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Sağlık Hizmetleri MYO ve Tıp Fakültesi Dekanlığı’na ait tehlike faktörleri, maruziyet durumu ve yasal gereklilikler belirlenmiş olup alınması gereken önlemlere yer verilmiştir. Bu çalışmalar ışığında gerekli düzenleyici ve önleyici faaliyetler başlatılabilir ve oluşması muhtemel tehlikeler en aza indirilebilir.

Bu kapsamda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve bağlı birimlerinde yapılan iş sağlığı ve güvenliği çalışmaları ve risk analiz çalışmaları, bu incelemeler sonunda ortaya çıkan sonuçlar Bulgular bölümünde paylaşılmıştır.

Tüm bu durumlar göz önüne alındığında ÇOMÜ ve tüm birimlerinde, İSG kapsamında farkındalık ve bilincin artırılması yönünde çalışmalara ağırlık verilmesi faydalı olacaktır.

İşveren ve çalışanların görev, yetki, hak, sorumluluk ve yükümlülükleri 30.06.2012 tarih ve 6331 sayılı kanunla düzenlenmiştir. (6331-İSG Kanunu)

Anahtar Kelimeler: 6331 Sayılı İSG Kanunu, İSG Kanunu, İş Sağlığı ve Güvenliği, Risk Analizi, İş Kazası, ÇOMÜ, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ABSTRACT

OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY PRACTICES IN PUBLIC INSTITUTIONS “CANAKKALE ONEKIZ MART UNIVERSITY CASE”

İbrahim DEMİR

Çanakkale Onsekiz Mart University

School of Graduate Studies

Public Administration Department

Master of Science Thesis

Co-supervisor: Prof. Dr. Hikmet YAVAŞ

19.07.2022, 96

Within the scope of this thesis, it is aimed to examine the applicability levels of the obligations that must be fulfilled in accordance with the "OHS Law No. 6331" and the regulations issued pursuant to the law, the regulations that need to be made to create healthy and safe working environments, and the level of fulfillment of the duties and responsibilities of the employees and managers who will implement these regulations aimed.

For this purpose, studies on OHS services and the execution of these services were carried out in Çanakkale Onsekiz Mart University and some of its affiliated units, and OHS studies carried out in ÇOMÜ were examined.

The thesis consists of a total of six chapters.

The first part is the introductory part. In this section, general information about OHS is given.

In the second part, developments, concepts, definitions, the execution of these services and related regulations, legal rights and responsibilities in this context are mentioned.

In the third chapter, information about the material and method used within the scope of the research carried out in ÇOMÜ and its affiliated units is given. OHS studies carried out in ÇOMÜ and its affiliated units were examined, risk assessment studies were carried out using the Fine Kinney Method and shared in this section.

In the fourth chapter, the findings obtained as a result of the studies carried out in ÇOMÜ and its affiliated units are shared. In this section, the trainings given in ÇOMÜ Hospital within the scope of OHS, and the risk analyzes made in ÇOMÜ and its affiliated units are included.

In the fifth chapter, the observed deficiencies are given by considering all these studies and the OHS services carried out.

In the sixth chapter, all the studies were evaluated and the results and suggestions were given. In the light of the findings obtained by evaluating all the studies carried out, suggestions were made about making the necessary arrangements, initiating and following corrective and preventive actions.

The most important result obtained as a result of all these studies is that a significant part of the public institutions cannot fully fulfill the obligations brought by the İSGK numbered 6331.

Studies carried out in Çanakkale Onsekiz Mart University Rectorate and its affiliated units have also shown that current conditions and constant variability cause a series of disruptions in the conduct of OHS studies. Despite the establishment of the OHS Coordinatorship at Çanakkale Onsekiz Mart University on 30.06.2012, OHS services cannot be fully carried out due to these continuous delays. The main reason for this is the continuous postponement of the regulations to be made regarding OHS. This arrangement has been postponed three times in the last nine years.

The scope of activity and the work carried out in ÇOMÜ and its affiliated units were taken into consideration, sample risk assessment studies were carried out using the “Fine Kinney Method” and are shown in “Table 8”. In these studies shown in Table 8, hazard factors, exposure status and legal requirements of ÇOMÜ Ayvacık Vocational School, Biga Faculty of Economics and Administrative Sciences, Ezine Vocational School, Faculty of Architecture and Design, Health Services Vocational School and Faculty of Medicine have been determined and precautions to be taken are included. given. In the light of these studies, necessary regulatory and preventive actions can be initiated and possible hazards can be minimized.

In this context, occupational health and safety studies and risk analysis studies conducted at Çanakkale Onsekiz Mart University and its affiliated units, and the results of these examinations are shared in the Findings section.

Considering all these situations, it would be beneficial to focus on efforts to increase awareness and awareness within the scope of OHS in ÇOMÜ and all its units.

Duties, powers, rights, responsibilities and obligations of employers and employees are regulated by the law dated 30.06.2012 and numbered 6331. (6331-OHS Law)

Keywords: OHS Law No. 6331, OHS Law, Occupational Health and Safety, Risk Analysis, Occupational Accident, ÇOMÜ, Çanakkale Onsekiz Mart University

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

JÜRİ ONAY SAYFASI.....	i
ETİK BEYAN.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	viii
SİMGELER ve KISALTMALAR.....	xiii
TABLolar DİZİNİ.....	xiv
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xv
RESİMLER DİZİNİ.....	xvi

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Giriş	1
------------------	---

İKİNCİ BÖLÜM

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİ

2.1. Sağlık Kavramının Tanımlanması	2
2.2. İş Sağlığı Kavramı	3
2.3. İş Güvenliği Kavramı	3
2.4. İş Sağlığı ve Güvenliği	3
2.5. Kamu Kurumlarında İSG Hizmetleri	5
2.5.1. İSG Hizmetleri	6
Çalışan Sayısının Belirlenmesi	6
Tehlike Sınıfının Belirlenmesi	6
İşverenin Görevleri	6
İSG Profesyonellerinin Görevlendirilmesi	7

İSG Profesyonellerine Uygun Çalışma Ortamının Sağlanması	9
İşbirliği ve Koordinasyonun Sağlanması	9
Denetim ve Gözden Geçirme	9
İş Kazası ve Meslek Hastalığı Bildirimi	9
İş Kazası	9
İş Kazası Bildirimi	10
Meslek Hastalığı	10
Meslek Hastalığı Bildirimi	10
Eğitim ve Bilgilendirme	11
2.5.2. Kamu Kurumlarında Organizasyon ve Örgütlenme	12
2.5.3. Yapısal Düzenlemeler	12
Çalışan Temsilcisi	12
İSG Birimi	13
İSG Kurulu	14
2.5.4. Yönetimsel Düzenlemeler	15
Tehlike Sınıfının Belirlenmesi	15
İSG Uzmanı ve İşyeri Hekimi Görevlendirmesi	15
Acil Durumlara Hazırlıklı Olma	16
İSG Eğitimleri	16
2.5.5. Kamu Kurumlarında İşveren-İşveren Vekilinin Yükümlülükleri	17
İşveren-İşveren Vekili	17
Genel Sorumlulukları	17
İSG Hizmetlerinin Sunumuna İlişkin Yükümlülükleri	19
Acil Durumlara İlişkin Yükümlülükleri	19
İş Kazası ve Meslek Hastalıklarının Kayıt ve Bildirimine İlişkin Yükümlülükleri	21
Sağlık Gözetimine İlişkin Yükümlülükleri	21
Çalışanların Bilgilendirilmesi ve Eğitimine İlişkin Yükümlülükleri	22
Çalışan Temsilcisi Görevlendirme ve İSG Kurulu Oluşturulmasına İlişkin Yükümlülükleri	23
2.5.6. Kamu Kurumlarında Çalışan Personelin Yükümlülükleri	24
Çalışanların Eğitim İle İlgili Yükümlülüğü	24
Çalışanların Çalışma Ortamının Korunmasına İlişkin Yükümlülükleri	24
Çalışanların Kişisel Donanım Kullanımına İlişkin Yükümlülükleri	25

Çalışanların Acil Durumlar İlgili Yükümlülük ve Sorumlulukları	26
--	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM MATERYAL ve METOT

3.1. Materyal	27
3.1.1. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Kurumsal Yapı	27
3.1.2. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Bağlı Birimlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri	29
3.1.3. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinatörlüğü	30
3.1.4. ÇOMÜ Hastanesi İSG Birimi	32
3.1.5. ÇOMÜ İSG Eğitim, Uygulama ve Araştırma Merkezi	33
3.2 Metot	33
3.2.1 Fine Kinney Metodu	33

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM BULGULAR

4.1. Çalışanların Eğitimi	36
4.2. Risk Değerlendirme Çalışmaları	42
4.3. Acil Durum Planları	79

BEŞİNCİ BÖLÜM İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİNİN EKSİK YÖNLERİ

5.1. İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Eksik Yönleri	92
--	----

ALTINCI BÖLÜM SONUÇ ve ÖNERİLER

6.1. Sonuç ve Öneriler	93
KAYNAKÇA	97

EKLER	I
EK 1. Tez Çalışma İzni	I

SİMGELER VE KISALTMALAR

İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği
İSGK	İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
İSGGM	İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
İSGH	İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri
İH	İşyeri Hekimi
DSP	Diğer Sağlık Personeli
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
İK	İş Kanunu
SSK	Sosyal Sigortalar Kanunu
SSGSSK	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
AM	Anayasa Mahkemesi
RG	Resmi Gazete
AB	Avrupa Birliği
TTB	Türk Tabipler Birliği
OSGB	Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
WHO	Dünya Sağlık Örgütü
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
KKD	Kişisel Koruyucu Donanım
YÖK	Yüksek Öğretim Kurumu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
ÇOMÜ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Hastanesi
GSMH	Gayrisafi Milli Hasıla
MYO	Meslek Yüksek Okulu
YO	Yüksek Okul

TABLO DİZİNİ

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa No
Tablo 1	İSG Profesyonellerinin Görevlendirme Süreleri	7
Tablo 2	İSG Eğitimleri Düzenlenme Aralığı ve Süreleri	11
Tablo 3	Fine Kinney Olasılık Skalası	34
Tablo 4	Fine Kinney Frekans Skalası	34
Tablo 5	Fine Kinney Şiddet Skalası	35
Tablo 6	Fine Kinney Risk Skalası	35
Tablo 7	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Eğitim Kayıtları	37
Tablo 8	ÇOMÜ Risk Değerlendirme Çalışması	48

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No	Şekil Adı	Sayfa No
Şekil 1	Öğrenci Personel ve Birim İstatığı	28
Şekil 2	Türlerine Göre Bölüm Sayıları	29

RESİMLER DİZİNİ

Resim No	Resim Adı	Sayfa No
Resim 1	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	84
Resim 2	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	85
Resim 3	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	85
Resim 4	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	86
Resim 5	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	86
Resim 6	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	87
Resim 7	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	87
Resim 8	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	88
Resim 9	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	88
Resim 10	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	89
Resim 11	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	89
Resim 12	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	90
Resim 13	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	90
Resim 14	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	91
Resim 15	ÇOMÜ Hastanesi 2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı	91

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

İSG terimini çalışma hayatımızda çok yoğun olarak kullanmaktayız. İSG: Çalışanlara sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının sunulması, çalışanların çalışma alanlarındaki olumsuzluklardan korunması, oluşması muhtemel olan her türlü riskin, zararın tamamen engellenmesi ya da en aza indirgenmesi, güvenli çalışma ortamının oluşturularak ve üretim verimini en üst seviyeye çıkarmaktır (Altun ve Taşdemir; Çiçek ve Öçal, 2016).

1980 yılı ve sonraki yıllarda Avrupa Birliğinde İSG olgusuna ağırlık verilmiştir. İSG'ye ağırlık verilmesiyle birçok çalışmalar yapılmıştır. Bunlardan en önemlilerinden biri 1989 tarihinde çıkarılan “89/39/EEC sayılı İSG Direktifi”dir. Bu direktif İSG alanında temel direktif olarak kabul görmüştür. Sonrasında bu direktife dayanarak birçok direktif çıkarılmıştır. AB'ye entegrasyon sürecinde 2012 yılında 6331 sayılı İSG Kanunu yürürlüğe girmiş olup ülkemizde bu alanda çalışmalara başlanmıştır (Cumhur ve Ahıskalı, 2018).

İSG, tüm çalışanların güvenliğini sağlamayı, üretim güvenliği sağlamayı, işletme güvenliğini sağlamayı amaçlamaktadır (Serin ve Çuhadar, 2015).

Amaçlarından da anlaşılacağı gibi İSG çok yönlü bir çalışmadır. İSG çalışmaları birçok bilimden yararlanılmaktadır. Bunlardan bazıları; tıp, matematik, fizik, kimya, iktisat, istatistik, psikoloji, sosyoloji ve ergonomidir. İSG çok kapsamlı olmakla beraber tüm işkollarını kapsamaktadır. İSG kapsamında yapılan tüm çalışmalara, alınan önlemlere, verilen eğitimlere rağmen, iş kazası ve meslek hastalığı oranları istenilen seviyeye indirgenememiştir (Tanır ve Ural 2011).

Ülkemizde İSG sadece işyeri ve bu kapsamda çalışanlar ile ilgili düşünülmektedir fakat dünya geneline baktığımızda ücretli veya ücretsiz yapılan her türlü işin bu kapsamda değerlendirildiği görülmektedir.

Yapmış olduğum bu tez çalışmasının genel amacı, kamu üniversitelerinde gerçekleştirilen İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında ki tüm uygulamalarının konvansiyonel risk değerlendirme yöntemleri kullanılarak irdelenmesi ve eksik yönlere çözüm önerisi getirilmesidir. Bu doğrultuda bir risk değerlendirme yöntemi belirlenerek, bir kamu üniversitesinin bazı departmanlarında uygulama gerçekleştirilmiş belirlenen kusurlu veya eksik yönlere çözüm önerileri getirilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİ

2.1 Sağlık Kavramının Tanımlanması

Sağlık kavramı oldukça göreceli bir kavramdır. Bu nedenle sağlık kavramı üzerinde tek bir tanım üzerinde uzlaşmak mümkün değildir. En yalın hali ile fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden bireyin hasta olmaması durumudur.

WHO'nun yapmış olduğu tanımlamada sağlık; sadece hastalık ve sakatlık durumunun olmayışı değil, aynı zamanda fiziken, ruhsal ve sosyal yönden tam bir iyilik hali olarak tanımlanmıştır.

WHO'ya göre sağlığın Bedensel İyilik, Ruhsal İyilik ve Sosyal İyilik olarak üç temel ölçütü vardır (Somunoğlu, 1999).

Bedensel İyilik: İnsan vücudunu oluşturan dokularda ve organlarda eksiklik, mikrop taşıma ve işlev bozukluğu gibi durumların olmaması halidir.

Ruhsal İyilik: Yaşına uygun olarak düşünebilen, düşüncelerini anlaşılır bir şekilde karşı tarafa aktarabilen, karşısındaki insanları anlayabilen, yerinde ağlamasını ve gülmesini bilen, zorluklarla mücadele edebilen, içinde bulunduğu şartlara uygun hareket edebilen, kendisiyle barışık olma halidir.

Sosyal İyilik: Kişinin nerede ve nasıl davranması gerektiğini ve sorumluluklarını bildiği, insanlar ile iyi ilişkiler içinde olduğu, çevresiyle barışık olma halidir.

Sağlığın fiziksel, sosyal, duygusal (psikolojik), entelektüel (mesleki) ve spiritüel gibi boyutları bulunmaktadır.

- Fiziksel Boyut:** Fiziksel olarak normal olması gerek tüm değerlerin sağlık şartlarına uygunluğudur. Kişinin sağlığını olumsuz yönde etkileyebilecek etkenlerden uzak durması gerekmektedir.
- Kişinin; başka bireyler ile toplum, aile, çevre ve doğa ile sağlıklı olarak bir yaşam sürdürmesidir.** Kişinin sağlıklı bir şekilde sosyal aktivitelerini sürdürmesi beklenir.
- Duygusal-Psikolojik Boyut:** Bu boyutta ağırlıklı olarak duygusal durumlar ele alınmaktadır. Önemli olan husus duygusal anlamda kişinin sağlıklı bir devinim elde etmesi tanımlanmaktadır.
- Entelektüel-Mesleki Boyut:** Mesleki anlamda kişinin sağlıklı bir şekilde ihtiyaçlarını karşılaması olarak tanımlanır.
- Spiritüel Boyut:** Kişinin ahlak ve etik değer ilkelerinin sağlıklı olması olarak tanımlanmaktadır.

2.2. İş Sağlığı Kavramı

Göreceli bir kavram olan iş sağlığı kişiden kişiye göre değişebilmektedir. Bu durum sadece bedenen hastalığın ve güçsüzlüğün olmaması durumu olarak algılanmamalıdır. Sağlıklı olma halinin sosyal boyutları ve ruhsal boyutları da vardır. DSÖ (WHO) sağlıklı olma durumunu “sadece hastalık hali ve sakatlık durumunun olmayışı değil, ruhen, bedenen ve sosyal yönden tam olarak iyilik halinde olmak” olarak tanımlamıştır. (WHO Anayasası)

Çalışanların sağlığının korunmasına yönelik çalışmalar, eğitimler ve periyodik muayenelerinin yapılması gibi işlemlerin takibi İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi ve İşyeri Hekimlerince yapılmaktadır.

Bu kapsamda yapılan tüm çalışmalar, çalışma hayatındaki olumsuzluklara, tehlikelere karşı çalışan sağlığının her yönden korunmasına yöneliktir. Kısaca çalışan sağlığının korunması kapsamındaki tüm çalışmalar bu kavrama dahildir.

2.3. İş Güvenliği Kavramı

Bu kavram, işin yapılması esnasında değişik sebeplerle karşılaşmış oldukları tehlikelerin en aza indirilmesi ya da ortadan kaldırılması hususunda işçi ve işverenin sorumluluklarına ilişkin kuralların tamamıdır (Demircioğlu ve Centel, 2010).

İSG ile bu kapsamda yürütülen tüm çalışmalar teknik bir bilim olarak değerlendirilebilir. İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri yürütülürken ergonomi, psikoloji, sosyoloji, istatistik, iktisad ve mühendislik gibi birçok farklı bilim dalından faydalanılmaktadır. İş sağlığı ve güvenliği çalışmalarının ana amacı çalışanların korunmasıdır, bunun yanı sıra üretim ve tesis güvenliğinin sağlanması da diğer amaçlarındandır (Yiğit, 2012).

Çalışanların, çalışma ortamları ve şartlarının düzenlenmesi, olası tehlikelerin ve çalışan sağlığına zarar vermesi muhtemel sebeplerin ortadan kaldırılması hususunda yapılacak tüm çalışmalar sistemli bir şekilde yapılmalıdır. Sistemli ve yöntemli bir şekilde yapılan bu çalışmalar iş güvenliğinin öğelerini oluşturmaktadır (İnce, 1998).

İş sağlığı kapsamında daha çok çalışanın sağlık durumu ile alakalı sağlık kurallarına yer verilirken; İş güvenliği kapsamında ise işçinin can güvenliğine yönelik meydana gelebilecek tehlikelerin bertarafı amaçlanmaktadır. İş sağlığı ile iş güvenliği kavramları birbirinden ayırt edilmeyip, bir bütün içerisinde yer almaktadır (Centel, 2005).

2.4. İş Sağlığı ve Güvenliği

İSG kapsamında bütün çalışanları kapsayan kapsamlı bir düzenleme ihtiyacına ve düşüncesine uygun olarak İSGK yürürlüğe girmiştir.

İSGK'nın sektör ayrımı olmaksızın bütün iş ve işyerlerinde uygulanması ilkesi kabul edilmiştir.

İşyerlerinde çalışan sayısı, faaliyet konusu, yapılan işin ve işyerinin niteliği, özel ya da kamu olup olmaması, çalışan personelin unvan ve statüsü fark etmeksizin tüm çalışanların ve işyerlerinin iş sağlığı ve güvenliği kapsamına dahil edilmesi amaçlanmıştır. (kanundaki geçiş hükümleri ve süreleri değişmekte veya ertelenebilmektedir.) Bu sayede; memur, işçi, sözleşmeli personel, stajyer, çırak vb. ayrımı yapılmaksızın tüm çalışanlar İSG kapsamında yürütülen hizmetlerden yararlanma olanağına erişmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği işçilerin çalışma ortamlarındaki olası tehlikelere karşı güvenliklerinin sağlanması ve sağlıklarının korunması için geliştirilmiş bir kavramdır. Bu alanda yapılması gereken tüm çalışmaları kapsamaktadır. İnsan hakları konusunda meydana gelen gelişmeler çalışma hayatında da karşılığını bulmuştur. Hemen hemen tüm ülkelerde İSG ile ilgili yasal düzenlemeler yapılarak işçi hakları genişletilerek, işverenlere konu ile ilgili yasal düzenlemeler getirilmiştir (Öcal, 2010).

WHO, İSG kavramını “sektör veya pozisyon ayrımı olmaksızın, tüm çalışanların fiziken, ruhen ve sosyal yönden iyilik hallerinin korunması ve geliştirilmesi durumu” olarak tanımlamıştır (Karacan ve Erdoğan, 2011).

İSG oldukça geniş kapsamlıdır. Sektöre, pozisyona, yürütülen iş ve işleyişe göre farklılıklar gösterebilmektedir. İSG hizmetlerinin uygulanabilirliği açısından dikkat edilmesi gereken bazı unsurlar şunlardır:

- a) İş sağlığı ve güvenliğinin taraflarını oluşturan devlet, işçi ve işveren bir araya gelmeli yasal düzenlemeleri kararlaştırarak, sürekli geliştirilmeli ve uygulanmalıdır.
- b) Konuya ilişkin farkındalık oluşturulması ve bilincin artırılması için işçi ve işveren kesimi çalışmalar yapılmalıdır.
- c) Ulusal kalkınma planıyla iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerine yönelik düzenlenmiş olan yasal düzenlemeler ile paralellik göstermelidir.
- d) Yasal düzenlemeler tek başına yeterli olmayacağından, iş sağlığı ve güvenliği uygulama süreçleri denetlenmeli, oluşturulan yasal düzenlemelere uymayan işletmeler tespit edilerek gerekli caydırıcı cezalara çarptırılmalıdır.
- e) Bu kapsamda ihtiyaçların sürekli değişken olabileceği bilinmeli ve oluşturulan yasal düzenlemelerin güncel kalması için belirli periyotlarda değerlendirilmeye alınmalıdır.

İSG hizmetlerinin yürütülmesi doğrudan işçi sağlığı ve güvenliğine etki eden bir konudur. Bu sebeple bulgunun önemli kılınmasında en temel unsur insandır. Bunun içindir ki insan sağlığı bu kapsamda tüm hususların önünde tutulur. Yapılan araştırmalarda gelişmekte olan ülkelerde yaşanan iş kazası ve meslek hastalığı sonucu oluşan maliyetin GSMH'nın (Gayri Safi Milli Hasıla) yaklaşık %3'lük kısmına denk geldiği görülmüştür. İnsan sağlığı dışında devletler adına maddi olarak çok büyük bir yük getiren iş kazası ve meslek hastalıklarının engellenmesi, önüne geçilmesi, en aza indirgenmesi devletlerin mali yönü içinde oldukça elzemdir (Dağlı, 2006),

İSG uygulamalarının işletmelere olan kazanımı incelendiğinde bireysel performansın ve verimliliğin, bununla beraber ise örgütsel performansın ve verimliliğin arttığı görülmüştür.

İş sağlığı ve güvenliği kavramının farklı kazanımları göz önüne alındığında (ekonomik, sosyolojik, psikolojik vb.) bugüne olduğu kadar geleceğe de etki ettiğini söylemek doğru olacaktır (Arseven, 2004).

ILO tarafından yayımlanmış olan bir rapor da, dünya geneli 2.400.000 insanın her yıl iş kazası ve meslek hastalığı sebebiyle hayatını kaybettiği ve ortalama 350.000.000 insanın ise bu sebeplerle zarar gördüğü gözlemlenmiştir. Yaşanan iş kazalarının ve meslek hastalıklarının sonucunda oluşan masrafların dünyadaki GMSH'nın ortalama %5'ine denk geldiği görülmüştür. Ortaya çıkan oran bu alandaki maliyetlerin ve harcamaların ne kadar yüksek olduğunu gözler önüne sermektedir (Arseven, 2004)

İş sağlığı ve güvenliği kapsamında alınması gereken tedbirlerin insani tarafı kadar ekonomik tarafı da Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafında yayımlanan raporda net olarak görülmüştür. İş sağlığı ve güvenliği alanında yapılan çalışmalar işletmeler için önemli olduğu kadar toplumlar içinde büyük öneme sahiptir.

Toplumsal olarak yaşanan gelişmeler insan haklarına duyarlılığı ve bu alandaki çalışmaların artmasını sağlamıştır. İSG, insan hakları açısından önemli bir konuma sahip olduğundan insana verilen değer yansımasıdır.

2.5. Kamu Kurumlarında İSG Hizmetleri

İşyerlerinde, İSG süreçlerinin efektif bir biçimde yürütülmesi, yaşanan ve yaşanması muhtemel olan iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önüne geçilmesi hususunda etkili bir İSG organizasyonu için, İSG yönetimi kapsamındaki temel süreçler dikkate alınarak, uygulanabilir ve izlenebilir bir alt yapının oluşturulması sağlanmalıdır. Hem etkin ve hem de uygulanabilir iş sağlığı ve güvenliği yönetim sisteminin oluşturulmasında; planlamanın, organizasyonun, görev, yetki ve sorumlulukların tanımlanmasının, süreç yönetiminin, eğitim ve denetim araçlarının bütün halinde düşünülmesi oldukça önemlidir.

İlgili kanun, mevzuat ve yönetmelikler işyerinde güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlanması, İSG hizmetlerinin yürütülmesi adına işverene çeşitli yükümlülükler getirmiştir. İşverenin İSG hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili başlıca görevlerine aşağıda yer verilmiştir.

- İSG Hizmetlerinin Uygulanması, Gözetimi ve Denetlenmesi
- Risk Değerlendirilmesi
- Çalışanlara İSG Eğitimlerinin Verilmesi ve Takibi
- Çalışanların Sağlık Gözetiminin Takibi
- Acil Durum Planları

2.5.1 İSG Hizmetleri

İSG hizmetlerinin uygun olarak yürütülebilmesi için tehlike sınıfı, çalışan sayısı, yapılan işin niteliği gibi konular önem arz etmektedir. Mesleki risklerin tamamen önlenmesi, önlenemiyorsa mevcut risklerin en aza indirilmesi ve bu risklerden korunma en temel amaçlarıdır. Bu sayede oluşturulan sağlıklı ve güvenli çalışma ortamının sürekliliğinin devamlılığı amaçlanmıştır.

Çalışan Sayısının Belirlenmesi

Kurumda çalışan 657 sayılı DMK ve 4857 sayılı İK'na tabi tüm personelin sayıları belirlenmelidir.

Kurumda görev yapan tüm personelin İSG hizmetlerinden yararlanması gerekmektedir. Bu kapsamda İSG hizmetlerinin yürütülmesinde temel yaklaşım personelin bağlı bulunduğu kurum, çalışmakta olduğu birim, yapmakta olduğu iş gibi durumlar göz önünde bulundurulmalı ve buna göre değerlendirme yapılmalıdır.

İSG hizmetlerinin sağlanmasında verilen hizmetler, yapılan işler ve çalışma alanlarının nitelikleri değerlendirilmeli, yapılan değerlendirme sonucunda verilecek İSG hizmeti belirlenmelidir.

Tehlike Sınıfının Belirlenmesi

İşyerleri sınıflandırırken faaliyet türüne göre aşağıdaki 3 sınıfa ayrılmıştır:

- Az tehlikeli,
- Tehlikeli,
- Çok tehlikeli.

Tehlike sınıfının belirlenebilmesi adına öncelikli olarak kurumda yapılan asıl iş tanımının yapılması gerekir. Sonrasında Bakanlığın yayınladığı Tebliğden tehlike sınıfı bulunabilir.

İşyerinin tehlike sınıfı ve çalışan sayısı belirlendikten sonra İSG hizmetlerinin etkin ve doğru bir şekilde sürdürülebilmesi için uygun İSG profesyonelleri görevlendirilmeli ve doğru yöntemler seçilmelidir.

İşverenin Görevleri

Kamu kurum ve kuruluşlarında İSG hizmetlerinin icra edilmesinde sorumluluk işveren veya işveren vekilindedir.

İşverenin görevlerine aşağıda değinilmiştir.

- İSG hizmetlerinin yürütülmesi için İSG profesyonellerinin görevlendirilmesi.
- İSG profesyonellerine uygun çalışma ortamının oluşturulması.
- İş birliği ve koordinasyonun sağlamak.

- İSG kapsamında tedbirlerin alınıp, izlenip, denetlenerek ve tekrar gözden geçirilmesi.
- İş kazası ve meslek hastalıkları bildirimini yapılması.
- Eğitim ve bilgilendirme.

İSG Profesyonellerinin Görevlendirilmesi

İSG hizmetlerinin yürütülmesi ve takibi için tehlike sınıfı ve personel sayısı baz alınarak yeterli sayıda İSG Uzmanı, İşyeri Hekimi ve DSP görevlendirilir. Bu görevlendirmeler yapılırken işyeri hekimi tam zamanlı olarak görevlendirilmişse DSP için görevlendirme zorunluluğu bulunmamaktadır.

Aşağıda yer alan tabloda işyerinin tehlike sınıfına ve çalışan sayısına göre yapılması gereken görevlendirmelere ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 1

İSG Profesyonellerinin Görevlendirme Süreleri

İSG Profesyoneli	Tehlike Sınıfı	Çalışan Sayısı	Çalışan Başına Ayrılması Gereken Süre
İSG Uzmanı	Çok Tehlikeli	Çalışan her 250 personel için tam zamanlı bir İSG Uzmanı görevlendirilir. Çalışan sayısı 250'den az ise, her bir personel için ayda en az 40 dk olacak şekilde İSG Uzm. görevlendirilir. Çalışan sayısının 250 ve katlarından fazla olduğu durumlarda ise geriye kalan her bir çalışan için ayda en az 40 dk olacak İSG Uzmanı görevlendirilir.	Her bir personel için ayda en az 40 dakika
İşyeri Hekimi	Çok Tehlikeli	Çalışan her 750 personele tam zamanlı İH görevlendirilir. Çalışan sayısı 750'den az ise, her bir personel için ayda en az 15 dk olacak şekilde İH görevlendirilir. Çalışan sayısının 750 ve katlarından fazla olduğu durumlarda ise her bir çalışan için ayda en az 15 dk olacak İşyeri Hekimi görevlendirilir.	Her bir personel için ayda en az 15 dk

“Tablo 1’in Devamı”

DSP	Çok Tehlikeli	Bu görevlendirmeler yapılırken eğer İH tam zamanlı olarak görevlendirilmişse DSP için görevlendirme zorunluluğu bulunmamaktadır. Çalışan sayısına bağlı olarak personel başına ayda en az; <ul style="list-style-type: none"> • 10-49 çalışan varsa 10 dk • 50-249 arası çalışan varsa 15 dk • 250 ve üzeri ise 20 dk 	Çalışan sayısına bağlı 10dk, 15dk ve 20 dk
İSG Uzmanı	Tehlikeli	Çalışan her 500 personel için tam zamanlı bir İSG Uzmanı görevlendirilir. Çalışan sayısı 500’den az ise, her bir personel için ayda en az 20 dk olacak şekilde İSG Uzm. görevlendirilir. Çalışan sayısının 500 ve katlarından fazla olduğu durumlarda ise geriye kalan her bir çalışan için ayda en az 20 dk olacak İSG Uzmanı görevlendirilir.	Her bir personel için ayda en az 20 dk
İşyeri Hekimi	Tehlikeli	Çalışan her 1000 personel için tam zamanlı bir İH görevlendirilir. Çalışan sayısı 1000’den az ise, her bir personel için ayda en az 10 dk olacak şekilde İH görevlendirilir. Çalışan sayısının 1000 ve katlarından fazla olduğu durumlarda ise geriye kalan her bir çalışan için ayda en az 10 dk olacak İH görevlendirilir.	Her bir personel için ayda en az 10 dk
DSP	Tehlikeli	Tehlikeli sınıftaki işyerlerinde DSP görevlendirme yükümlülüğü bulunmamaktadır.	
İSG Uzmanı	Az Tehlikeli	Çalışan her 1000 personel için tam zamanlı bir İSG Uzm. görevlendirilir. Çalışan sayısı 1000’den az ise, her bir personel için ayda en az 10 dk olacak şekilde İSG Uzmanı görevlendirilir. Çalışan sayısının 1000 ve katlarından fazla olduğu durumlarda ise geriye kalan her bir çalışan için ayda en az 10 dk olacak İSG Uzmanı görevlendirilir.	Her bir personel için ayda en az 10 dakika
İşyeri Hekimi	Az Tehlikeli	Çalışan her 2000 personel için tam zamanlı bir İH görevlendirilir. Çalışan sayısı 2000’den az ise, her bir personel için ayda en az 5 dk olacak şekilde İH görevlendirilir. Çalışan sayısının 750 ve katlarından fazla olduğu durumlarda ise geriye kalan her bir çalışan için ayda en az 15 dk olacak İH görevlendirilir.	Her bir personel için ayda en az 5 dk
DSP	Az Tehlikeli	Az tehlikeli sınıftaki işyerlerinde DSP görevlendirilmesine ilişkin bir yükümlülük bulunmamaktadır.	

Kaynak: 6331 Sayılı İSGK, 30 Haziran 2012

İSG profesyonellerine görevlendirme süreleri içinde farklı bir iş ve görev verilemez. İSG profesyonelleri görevlendirme sürelerini İSG hizmetlerinin yerine getirilmesi için kullanmalıdır.

İSG Profesyonellerine Uygun Çalışma Ortamı Sağlanması

İSG hizmetlerini yürütmesi amacıyla görevlendiren İSG profesyonellerinin görevlerini yerine getirebilmesi için uygun çalışma ortamı sağlanmalıdır. Çalışma ortamlarında İSG hizmetlerinin yürütülmesinde kullanacakları her türlü ihtiyacın, araç, gereç ve malzemelerin karşılanması, temin edilmesi işverenin ve üst yönetimin sorumluluğundadır.

İşbirliği ve Koordinasyonun Sağlanması

İSG hizmetlerinin yürütülmesinde rol alan çalışanlar, İSG profesyonelleri, işveren, üst yönetim ve ilgili birimlerin iletişim halinde ve koordineli olarak çalışması gerekmektedir.

Böylece İSG kapsamında yürütülen çalışmaların hızlı, etkin, önleyici ve uygulanabilir olması sağlanabilir.

Denetim ve Gözden Geçirme

İSG hizmetlerinin yürütülmesinde, yapılan düzenlemelerin, iyileştirmelerin ve alınan önlemlerin ne derece başarılı ve uygulanabilir olduğunun değerlendirilmesi açısından çok önemlidir. İşveren, işveren vekili, üst yönetim ve İSG profesyonellerince düzenli olarak çalışanların ziyaret edilmesi, çalışmakta oldukları birim için görüş ve önerilerinin alınması bu sürece katkı sağlayacaktır. Bu sürecin sonunda alınan önlemlerin, yapılan düzenlemelerin ne derece başarılı olduğu görülebilir, eksiklikler, hatalar tespit edilebilir ve yapılan tespitlere istinaden düzenlemeye gidilebilir.

İş Kazası ve Meslek Hastalığı Bildirimi

İş Kazası

Çalışma ortamları, üretim araçlarının ve işçilerin üretim sürecinde bir araya geldiği mekânlardır. Hal böyle olunca çalışma ortamlarında işçileri ilgilendiren bazı sorunlar meydana gelebilmektedir. Çalışma ortamlarındaki fiziksel, kimyasal, biyolojik vb. gibi çeşitli risk etmenleri çalışanlar için bazı riskler doğurmaktadır. İşyeri ve çalışma ortamındaki olumsuz çalışma koşullarından kaynaklanan etkiler iş kazası olarak kendini göstermektedir. İş kazası oranlarının çok yüksek olduğu ülkemizde bu kazaların %98'i önlenebilir niteliktedir. Buna rağmen gerekli önlemlerin alınmaması ve daha birçok sebeple yaşanan işçi ölümleri ve ağır yaralanmalar artarak devam etmektedir.

İş kazası kavramı, uluslararası örgütlerce ve 5510 Sayılı SSGSSK ile farklı şekillerde tanımlanmıştır. Bunlar:

ILO, iş kazasını belli bir zarara veya yaralanmaya sebep olan beklenmeyen ve planlanmamış bir olay olarak tanımlamıştır.

WHO, iş kazısını planlanmamış, kişisel yaralanmalara, makine, araç ve gereçlerin zarar görmesine, işleyişin aksamasına sebep olan bir olay olarak tanımlamıştır.

5510 Sayılı SSGSSK, bir olayın iş kazası olarak nitelendirilebilmesi için belli başlı şartların oluşması gerektiğini vurgulamıştır. Bu şartlara aşağıda değinilmiştir.

- Sigortalının işyerinde olması,
- Yürütülen iş sebebiyle meydana gelmesi,
- Sigortalının görevlendirmeye bir yere gönderilmesinde geçen zamanlarda,
- Kanun dahilinde sigortalı emziren kadına verilen süt izni için geçen zamanlarda,
- İşverence sağlanan servis hizmetlerinde yaşanan olaylarda sigortalıyı bedenen ya da ruhen etkileyen olaylarda.

İş Kazası Bildirimi

İş kazası bildirimleri işveren ve sağlık kuruluşları tarafından yapılmaktadır. Bu bildirim ilgili genelge ekinde yer alan Form doldurulmak kaydıyla, en geç üç (3) iş günü içerisinde yapılır.

Meslek Hastalığı

Meslek hastalığı, personelin çalıştığı ya da yapmış olduğu işin niteliğinden dolayı tekrar eden bir sebeple veyahut yapmış olduğu işin yürütüm şartları nedeniyle meydana gelen geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal engellilik halleridir.

Meydana gelen olayın meslek hastalığı sayılması için personelin çalıştığı, yapmış olduğu işten kaynaklı bu hastalığa yakalandığının tespit edilmesi gerekmektedir. Meslek Hastalığının yetkilendirilen sağlık hizmet sunucularınca ilgili kanun ve yönetmeliklere uygun olarak tespit edilmesi gerekmektedir.

Meslek Hastalığı Bildirimi

İşyeri hekimince veya yetkili sağlık hizmet sunucularınca ön tanı konulan vakalar SGK'nın yetkilendirilmiş olduğu sağlık kuruluşlarına sevk edilir. Yetkilendirilen bu sağlık kuruluşları ise tanısı kesinleşen meslek hastalığı vakasını en geç 10 gün içerisinde SGK'ya bildirir.

İşveren; yetkili sağlık kuruluşlarınca ya da işyeri hekimince bildirilen meslek hastalığı vakasını, öğrendiği tarihten itibaren en geç 3 iş günü içerisinde, yetkili sağlık kuruluşu tarafından düzenlenen kurul raporunu delilleriyle birlikte SGK'ya bildirir.

Eğitim ve Bilgilendirme

Çalışanlar, çalışma hayatı boyunca sağlık ve güvenliğini etkileyebilecek muhtemel konular hakkında bilgilendirilmelidir.

İşveren çalışanların çalışma hayatları boyunca gerekli eğitimleri almalarını sağlamakla yükümlüdür. İşveren, personel çalışmaya başlamadan önce gerekli eğitimleri almasını sağlar. Verilecek olan bu eğitimler işveren, İSG profesyonelleri veya işverence görevlendirilen bilgili ve deneyimli personelce verilebilir. İşbaşı eğitimleri çalışanı, oluşması muhtemel tehlike ve riskleri karşı korunmasını sağlayacak yeterlilikte olmalı, teorik olarak ve pratik olarak verilmelidir. Verilecek olan bu eğitimler en az iki (2) saat olmalıdır. Eğitimlerde geçen süreler temel eğitim süresinden sayılmaz (Çalışanların İSG Eğitimlerinin Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik, 2013).

Tablo 2

İSG Eğitimleri Düzenlenme Aralığı ve Süreleri

İSG Eğitimleri		
Tehlike Sınıfı	Düzenlenme Aralığı (En Az)	Eğitim Süresi (En Az)
Çok Tehlikeli	Yılda bir	16 saat
Tehlikeli	2 yılda bir	12 saat
Az Tehlikeli	3 yılda bir	8saat

Kaynak: (Çalışanların İSG Eğitimlerinin Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik, 2013)

İşveren çalışanların İSG eğitimleri ile ilgili;

- Eğitim programlarının hazırlanıp, düzenlenmesini ve uygulanmasını,
- Verilecek olan eğitimlere uygun mekan ve malzemelerin tedarikliğini,
- Çalışanların bu eğitim programlarına katılımının sağlanmasını ve eğitime katılan personellerin “Eğitim Katılım Tutanağı” ile kayıt altına alınmasını,
- Eğitim programları sonrasında katılım sağlayan personeller için “Eğitim Belgesi” düzenlenmesini,

sağlar.

2.5.2 Kamu Kurumlarında Organizasyon ve Örgütlenme

Çalışma hayatında İSG hizmetlerini düzenleyen “6331 s. İSG Kanunu” 30.06.2012 tarih ve 28339 sayılı RG’de yayımlanmış ve yürürlüğe girmiştir. Düzenlemeyle birlikte kamu çalışanları da İSG kapsamına dahil edilmiştir.

Kanunun 2. Maddesinde, sektör ayrımı olmaksızın tüm iş ve işyerlerinde, işveren ve işveren vekillerine (çırak ve stajyerler dahil) tüm çalışanlara uygulanması ve faaliyet konusu gözetilmemesi belirtilmiştir.

İSG hizmetler kapsamında örgütlenme ve organizasyonun sağlanması, işleyişin uygun bir şekilde yürütülmesi için işveren veya işveren vekilince İSG profesyonelleri görevlendirilmelidir.

İSG hizmetlerinin etkin ve doğru bir şekilde yürütülmesi için tehlike sınıfı, personel sayısı, yapılan iş ve işlemler gibi özellikler göz önünde bulundurularak işveren veya işveren vekili tarafından yeterli sayıda İSG Uzmanı, İH ve DSP görevlendirilmelidir.

İşveren veya işveren vekili tarafından İSG hizmetleri kapsamında yapılacak çalışmalar büyük bir öneme sahiptir.

2.5.3 Yapısal Düzenlemeler

Kanunun yürürlüğe girmesi kamu kurumlarında bir takım düzenleme ve değişiklikleri beraberinde getirmiştir.

Bu düzenlemelerle beraber kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan temsilcileri, İSG uzmanları, işyeri hekimleri görevlendirilmiş, İSG birimleri kurmuş, İSG kurulları oluşturulmuş ve daha birçok düzenleme yapılmıştır (Korkmaz ve Avsallı, 2012).

Çalışan Temsilcisi

Çalışan temsilcisi kanunda belirtildiği şekilde “İSG ile ilgili yürütülen çalışmalara dahil olma, yapılan çalışmaları gözlemlenme, gerekli tedbirlerin alınmasını isteme, bu kapsamda görüş sunma ve bu tür faaliyetlerde çalışanları temsil eden yetkili çalışanı,” ifade eder (6331 Sayılı İSGK, 2012)

Çalışan temsilcilerinin seçilmesi ve atanması ile ilgili usul ve esaslar 29 Ağustos 2013 tarihinde ve 28750 sayılı RG’de yayımlanmış olan tebliğ belirlenmiştir. (İSG İle İlgili Çalışan Temsilcisinin Nitelikleri ve Seçilme Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ, 2013).

Çalışan temsilcileri işyerindeki riskler ve çalışan sayıları baz alınarak çalışanlar arasından seçimle belirlenir. Seçimle belirlenemeyen durumlarda atama yolu ile belirlenir.

Çalışan temsilcileri belirlenirken aşağıda belirtilen sayılar dikkate alınarak belirlenmelidir.

- ⇒ 2-50 çalışana 1 çalışan temsilcisi,
- ⇒ 51-100 çalışana 2 çalışan temsilcisi,
- ⇒ 101-500 çalışana olan 3 çalışan temsilcisi,

- ⇒ 501-1000 çalışana 4 çalışan temsilcisi,
- ⇒ 1001-2000 çalışan5 çalışan temsilcisi,
- ⇒ 2001 ve üzeri çalışana 6 çalışan temsilcisi,
görevlendirilir.

Çalışan temsilcilerinin birden fazla olması durumunda baş temsilci belirlenir. Baş temsilci çalışan temsilcilerinin arasında yapılacak olan seçimle belirlenir.

Çalışan temsilcileri meydana gelebilecek tehlikelerin bertaraf edilmesi, ortadan kaldırılması için işverene öneride bulunabilir ve gerekli olan tedbirlerin alınmasını isteyebilir.

Çalışan temsilcileri görevlerini yürütürken bir engel çıkarılamaz ve işveren tarafından görevlerini icra ederken destek verilerek gerekli olanaklar temin edilir.

Çalışan temsilcisi olma koşulları da “ İSG İle İlgili ÇTNSUE İlişkin Tebliğ ”de belirtilmiştir.

Bu maddeye istinaden çalışan temsilcisinde aranan şartlar aşağıda belirtilmiştir.

Personelin çalışan temsilcisi olabilmesi için, o işyerinde daimi ve tam süreli çalışan olması, en az üç yıl deneyime sahip olması ve en az ortaokul düzeyinde eğitim almış olması gerekmektedir. Fakat bu kriterlere uygun kişiler bulunamazsa ve yetkili sendika temsilcisi çalışan temsilcisi olarak görev yapacaksa bu şartlar aranmaz.

İSG Birimi

İSG kanununun yürürlüğe girmesiyle birlikte işverenlerin çalışanları korumak, çalışma ortamının güvenliğini sağlamak, malzeme ve ekipman güvenliğini sağlamak, sağlık gözetimini yapmak vb. konularda işyerinde İSG hizmetlerinin yürütülmesi ve takibinin sağlanması üzere bazı düzenlemeler yapılmıştır.

29.12.2012 tarih ve 28512 sayılı RG’de yayımlanarak yürürlüğe giren “İSG Hizmetleri Yönetmeliği” ile İSG hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla kurulacak İSG birimlerinin görevleri, yetkileri, sorumlukları ve çalışmalarının usul ve esasları ile ilgili hususlar düzenlenmiştir. Buna göre: İşyerlerinde İSG hizmetlerinin yürütülmesi üzere kurulan, bu hizmetlerin yürütülmesi için gerekli donanımlara ve personele sahip birim olarak ifade edilmiştir.

İSG Kurulu

İSG ile ilgili çalışmaların sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için işveren ve işçi koordineli olarak birlikte hareket etmeli, etkili iletişim kurulmalıdır. İşyerlerinde çalışan herkesi kapsayan bir yaklaşımın benimsenmesi çok önemlidir. Bu yaklaşım yaşanması muhtemel kazaların ve hastalıkların önlenmesinde yürütülen çalışmalardaki başarılarımızı olumlu

yönde etkileyecektir. İşverenin kazaların önlenmesi için işçiye karşı sorumlulukları olduğu kadar işçinin de bu konuda işverene karşı sorumlulukları bulunmaktadır. İşveren sağlıkla ve güvenlikle ilgili riskleri etkili bir şekilde yönetmelidir. Bu risklerin yönetimi kapsamında işçi verilen eğitimlere katılmalı, oluşturulan talimatlara uymalı ve işyerinde görmüş olduğu tehlikeleri bildirmelidir. Hal böyle olunca işçi ve işveren arasında iletişimin sağlıklı ve etkili bir şekilde sağlanabilmesi, işyeri ile alakalı değerlendirmelerin yapılabilmesi, faaliyetlerin programlanması, meydana gelen sorunlara çözüm bulunması vb. çalışmaların yürütülmesi için İş Sağlığı ve Güvenliği Kurul'ları oluşturulmuştur. İSGK'nda mevzuata uygun olarak alınan kararların uygulanmasında işveren yükümlüdür.

18.01.2013 tarih ve 28532 sayılı RG'de yayımlanarak yürürlüğe giren "İSGK Hakkındaki Yönetmelik" te İSGK oluşturulması gereken işyerleri, kurulun görevleri, yetkileri ve sorumlulukları belirlenmiştir.

Kurulun başlıca görevleri aşağıda belirtilmiştir (İSG Kurulları Hakkındaki Yönetmelik, 2013)

- İSG konularında çalışanlara yol göstermek,
- İşyerinin niteliğine göz önüne alınarak "İSG İç Yönerge" taslağı hazırlanmalı, işverenin veya işveren vekilinin onayına sunulmalıdır. Yönergenin uygulanmasının takibini yapmak, sonuçları raporlayarak alınacak olan tedbirleri tespit etmek ve kurul gündemine almak,
- İSG ile alakalı bir tehlike meydana gelmesi halinde konu ile ilgili gerekli çalışmalar yapılarak alınması, alınması gereken tedbirlerin tespit edilmesi ve hazırlanacak olan raporla işveren veya işveren vekiline sunmak,
- İSG kapsamında yaşanması muhtemel tehlikeleri belirlemek ve belirlenen bu tehlikelere karşı alınabilecek önlemleri değerlendirmek, değerlendirme sonucunda tedbirleri belirlemek, işveren veya işveren vekiline bildirmek,
- İşyerinde yapılacak bakım ve onarım işlerinde olası risklere karşı tedbir planlaması yaparak, uygulamalarını denetlemek,
- İSG eğitimlerini planlamak, bu konuda programları hazırlamak, işveren veya işveren vekilini onayın sunarak hazırlanan programların uygulanmasını sağlamak ve uygulanan programlarda eksiklik olduğu görülmesi halinde geri bildirimde bulunmak,
- Afet ve acil durumlar için alınmış olan tedbirlerin yeterliliğini ve bu kapsamda yapılan ekip çalışmalarını izlemek,
- İSG ile alakalı yapılan çalışmalarla ilgili yıllık bir rapor hazırlamak, yapılan çalışmalarını değerlendirmek, değerlendirme sonrası gelecek dönemin çalışma programı ile alakalı çalışmalarda bulunarak işverene öneriler sunmak.
- Çalışmaktan kaçınma hakkı kapsamındaki talepler hususunda acilen toplanmak ve talebi görüşüp karara bağlamak.

2.5.4 Yönetimsel Düzenlemeler

6331 Sayılı İSGK'nın yürürlüğe girmesiyle çalışma hayatında İSG kapsamında birçok yenilik olmuştur. Bu kapsamda yönetimsel anlamda da birçok değişiklik yapılmıştır. Bu

bölümümüzde kamu kurumlarında meydana gelen bu değişiklikler ve düzenlemeler incelenecektir.

Tehlike Sınıfının Belirlenmesi

İSG hizmetlerinin etkin ve doğru bir şekilde yürütülmesi adına yapılan asıl işin niteliğine göre tehlike sınıflarına ayrılmıştır. Tehlike sınıfının tespit edilmesinde asıl iş dikkate alınmaktadır. Tehlike sınıflandırması yapılırken yapılan işin niteliği, özelliği, verilen hizmet, kullanılan iş ekipmanı, üretim yöntemi, şekilleri, çalışma ortamı ve şartları gibi özellikler dikkate alınmaktadır.

Tehlike sınıfları 31.05. 2006 tarihinde 5510 Sayılı SSGSSK'nun 83'üncü maddesine göre belirlenen kısa vadeli sigorta kolları prim tarifesi de dikkate alınarak, İSGGM Başkanlığında ilgili taraflarca oluşturulan komisyonun görüşleri doğrultusunda 26.12.2012 tarihli ve 28509 sayılı RG'de yayımlanan "İSG'ne İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği" ile Bakanlıkça tespit edilmiştir (Cebeci, 2014).

İşyerlerinin tehlike sınıflarına göre yükümlülükleri değişmektedir "İSG'ye İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği"nde işyerleri çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli olarak üç gruba ayrılmıştır. Kamu kurumları "EK1 İşyeri Tehlike Sınıfları Listesi"nden ait oldukları tehlike sınıfını tespit edebilecektir.

İSG Uzmanı ve İşyeri Hekimi Görevlendirilmesi

İşveren sağlık gözetimi, mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunma kapsamında yapılacak çalışmaların yürütülmesi için İSG Uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirir. 6331 sayılı İSGK'nun 6,7 ve 8. maddelerinde yapılacak olan bu görevlendirmelere ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Görevlendirilen personelin görev, yetki ve sorumlulukları 20 Temmuz 2013 tarih ve 28713 sayılı RG'de yayımlanan "İşyeri Hekimleri ve DSP Görev, Yetki ve Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik" te belirtilmiştir.

28.07.2020 tarihli RG'de yayımlanarak 7252 Kanununun 10. ve 6331 sayılı İSGK'nun 38. maddesinde yapılan değişiklik ile geriye dönük olarak 01.07.2020 tarihinden geçerli olmak üzere, kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için İSG profesyoneli görevlendirme / çalıştırma yükümlülüğü 31.12.2023 tarihine kadar ertelenmiştir.

İSG'nin çok kapsamlı olması ve tecrübe, birikim, uzmanlık ve ortak çalışma gerektirdiğinden işveren ve İSG profesyonellerinin birlikte çalışmaları çok önemlidir. Çalışanların İSG göz önünde bulundurularak çalışma ortamlarının iyileştirmesi ve bu iyileştirmenin sürekliliğinin sağlanması amacıyla İSG profesyonellerinden yararlanılması ve bu durumun etkin bir şekilde devam etmesi için kanunen gerekli düzenlemelerin yapılarak tüm işyerlerinde uygulama zorunluluğu getirilmesi önemlidir.

Acil Durumlara Hazırlıklı Olma

6331 sayılı İSGK'nun 11. Maddesinde işverenin, işyerindeki çalışma ortamı, işin yürütülmesinde kullanılan maddeler, iş ekipmanları ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek olumsuzluklar ve acil durumlar ile ilgili çalışmalar yapmış olması gerektiği belirtilmiş olup bununla ilgili düzenlemelere yer verilmiştir. İşveren yapmış olduğu çalışmaları değerlendirmesini yaparak olası acil durumları belirleyip ve bunların etkilerinin önüne geçilmesi kapsamında tedbirler alır.

İşveren meydana gelmesi muhtemel acil durumlarla ilgili işyerinin özelliklerini dikkate alarak koruma, arama kurtarma ve tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım vb. konularda uygun donanım, eğitim ve yeterliliğe sahip kişileri görevlendirir. Yapılan bu görevlendirmeler için işyerinde çalışan toplam personel sayısı baz alınarak uygun sayıda kişi görevlendirilir. İşveren görevlendirilen kişiler için uygun ekipman ve malzemeleri sağlayarak ilgili eğitimleri almalarını sağlar ve tatbikatları yaptırır, her zaman hazırlıklı olmalarını sağlar.

Kanundaki bu düzenlemeyle işverenler, İSG kapsamındaki tedbirleri almanın yanı sıra meydana gelen afet ve acil durumlarla mücadele etmek, gerekli müdahaleyi yapmak, yaptırmak, tahliyeyi sağlamak, çalışanlara ilk yardım ve acil tıbbi müdahale sunmakla, çalışanları ve çalışma çevresini korumakla da görevlendirilmişlerdir.

Yapılan bu düzenle ile işyerlerinde meydana gelen acil durumlarla ilgili zararların en aza indirilmesi amaçlanmış, işverene düzenleme zorunluluğu getirilmiş ve yaşanabilecek acil durumlara karşı müdahale yeteneğinin geliştirilmesi amaçlanmıştır (Cebeci, 2014).

İSG Eğitimleri

Kanunda çalışanların İSG eğitimleri ile ilgili hükümlere yer verilmiştir. Bu kanun maddesine istinaden 15.05.2013 tarihli ve 28648 sayılı RG'de "Çalışanların İSG Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkına Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelikle çalışanlara verilecek İSG eğitimlerinin usul ve esasları yer verilmiştir.

Eğitimler, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı oluşması, meydana gelen iş kazalarında ve meslek hastalıklarında insan unsurunun önemi, çalışanların daha dikkatli ve bilinçli davranmalarını sağlamak adına oldukça önemlidir.

İş kazalarının başlıca nedenleri işe yeni başlama, çalışılan birimin veya işin değişmesi, kullanılan ekipmanın, malzemenin değişmesi, yeni uygulamaların başlamasıyla oluşan mesleki acemilik, dikkat eksikliği, özensizlik, uzun süre işten ayrı kalma sebebiyle uyum sorunu gibi sebeplerdir. Tüm bu sebeplere bağlı yaşanabilecek, yaşanan sorunların eğitim ile ortadan kaldırılması mümkündür.

Personel fiziken işe başlamadan önce, personelin çalışma yerinin veya yapmış olduğu işin değişikliğinde, kullanmış olduğu iş ekipmanlarının değişmesinde, yeni teknoloji uygulanan durumlarda, iş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışanın işe

dönüşünde ve her ne sebeple olursa olsun altı (6) aydan uzun süre ile işten ayrı kalanlara İSG eğitimleri verilir.

İSG eğitimleri değişen ve ortaya çıkan yeni risklerde göz önünde bulundurularak belirli aralıklarla yenilenir. Tablo 2’de tehlike sınıfına verilmesi gereken eğitimlerin düzenlenme aralığı ve eğitim süreleri belirtilmiştir.

2.5.5 Kamu Kurumlarında İşveren-İşveren Vekilinin Sorumlulukları, Yükümlülükleri

İşveren – İşveren Vekili

İşveren ve işveren vekilinin tanımı 6331 sayılı İSG Kanunu’nda ve 4857 sayılı İK’nda yapılmıştır.

6331 sayılı İSGK’nda işveren: Yönetmelikte belirtilen işyerlerinde, çalışanı olan gerçek ya da tüzel kişiye veya tüzel kişiliği bulunmayan kurum ve kuruluşları, işveren vekili: Yönetmelikte belirtilen işyerlerinde, işvereni temsilen hareket eden, işin ve işyerinin bütününün yönetiminde görev alan kişi olarak tanımlanmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu ‘da, iş sözleşmesine dayalı çalışan gerçek kişiye işçi, işçi istihdam eden, çalıştıran gerçek veya tüzel kişiye veya tüzel ve tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara işveren, işvereni temsilen hareket eden, işin, işyerinin ve işletmenin yönetiminde görev alan kişi ise işveren vekili olarak tanımlanmıştır.

30.06.2012 tarihinde RG’ de yayımlanarak yürürlüğe giren 6331 sayılı İSGK, İSG hizmetlerinin yürütülmesinin sağlanması, mevcut olan sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, hak, sorumluluk ve yükümlüklerinin düzenlenmesi amacıyla yürürlüğe girmiştir.

Genel Sorumlulukları

İSGK’nın 4. maddesinde işverenin görev, yetki ve yükümlülüklerine yer verilmiştir. İSG kanununda belirtildiği gibi çalışanların yapmakta oldukları işten ve çalışma ortamlarından kaynaklı tehlike ve risklere karşı korunması, buna yönelik düzenlemeler yapılması, önleyici faaliyetlerin başlatılması gibi konular işverenin sorumluluğundadır.

Bu çerçevede;

- ⇒ Risklerin önlenmesi kapsamında eğitimlerin planlanması, muhtemel tehlikelere karşı her türlü önlemin alınması, bu alanda kullanılacak olan gerekli tüm malzemelerin temininin sağlanması, vb. çalışmaları yapar.
- ⇒ İşyerinde alınmış olan İSG tedbirlerini denetler ve tespit ettiği sorunları çözer.
- ⇒ Risk değerlendirmesi çalışmalarının yapılmasını sağlar.

- ⇒ Çalışanlara verilen görevlerde İSG yönünden değerlendirme yaparak işe uygun olup olmadığını değerlendirir.
- ⇒ Yeterliliği bulunmayan çalışanların tehlike arz eden yerlere girmemesi hususunda gerekli olan önlemleri alır.

İşveren veya işveren vekili işyerinde mevcut olan veya dışarıdan gelmesi muhtemel olan tehlikelerin belirlenmesi, düzeltici ve önleyici faaliyetlerin belirlenmesi vb. işlemler için risk değerlendirmesi yapmak veya yaptırmak ile yükümlüdür.

Yapılan risk analizi, işyerinin tehlike sınıfına göre periyodik olarak yenilenmeli, sürekli iyileştirmenin sağlanması amacıyla güncel tutulmalıdır. İşyerinde yapılan risk değerlendirmeleri yasada belirlenen sürelerde yenilenmelidir.

Risk değerlendirmesi aşağıda belirtilen durumların etkisiyle ortaya çıkabilecek yeni risklerin işyerinin bütününe veya bir kesimini etkileme durumu düşünülerek kısmi veya tamamı yenilenmelidir.

- İşyerinin taşınması durumunda ya da işyeri binalarında değişiklik yapılması durumunda,
- İşyerinde bulunan teknolojik ekipmanlarda, kullanılan maddelerde veya iş ekipmanlarında değişiklikler olması durumunda,
- Üretim yöntem ve süreçte değişiklik olması durumunda,
- İş kazası vakası, meslek hastalığı durumu veya ramak kala olayı yaşanması durumunda,
- Çalışma ortamını ilgilendiren sınır değerler ile ilgili bir mevzuat değişikliği olması durumunda,
- Çalışma ortamında yapılan ölçüm ve sağlık gözetim sonuçlarına göre gerekli görülmesi halinde,
- Dışarıdan kaynaklanan ve işyerini etkileyebilecek yeni bir tehlikenin ortaya çıkması.

İşveren yükümlülüklerini yerine getirirken İSGK'nda belirtilen risklerden korunma ilkelerini baz almalıdır. Bu kapsamda; risklerden kaçınılmalı, kaçınılamayacak riskleri ise analiz etmelidir. Yapılan analizler sonrasında belirlenen riskleri kaynağında müdahale etmeli veya edilmelisini sağlamalıdır. Yapılacak olan iş uygun kişinin seçimi, işyerinin fiziki durumu, kullanılacak olan iş ekipmanları çalışma şekilleri ve yoğunluğunun sağlık ve güvenlik açısından olumsuz etkilerini önlemeli, önleyemiyor ise en aza indirilmesi için gerekli çalışmaları yapmalıdır. Teknik gelişmelerin takibini yaparak uyum sağlanması kapsamında çalışmalar yapmalıdır. Tehlike arz eden tehlikesiz olan ya da daha az tehlikeli olanla değiştirmelidir. Teknoloji, iş organizasyonu, çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir önleme politikası geliştirmelidir. Toplu ve kişisel korunma tedbirlerini düzenleyerek, çalışanlara uygun talimatlar vermelidir.

İşveren, İSG kapsamında önleyici tedbirleri almanın yanı sıra alınan bu tedbirlere uyulup uyulmadığını takip etmek, denetlemek ve denetim sonrasında belirlenen uygunsuzlukların giderilmesinde sorumlu tutulmuştur. Önleyici tedbirlerin alınması ve eğitimlerin düzenlenmesinin yanında denetim yapılması İSG sisteminin tamamlanması, etkin ve doğru bir şekilde yürütülmesi için çok elzemdir. Diğer sistemlerde olduğu gibi İSG sisteminde de denetim çok önemlidir.

İş Sağlığı ve Güvenli Hizmetlerinin Sunumuna İlişkin Yükümlülükleri

İSG hizmetlerinin yürütülmesi ve takibi için tehlike sınıfı ve çalışan sayısı göz önüne alınmalı, yeterli sayıda İSG Uzmanı, İşyeri Hekimi ve DSP görevlendirilir. Eğer işyeri hekimi tam süreli olarak görevlendirilmişse DSP görevlendirilmesi zorunlu değildir.

Sayfa 7’de tehlike sınıfı ve çalışan sayısına göre yapılması gereken görevlendirmelere ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

İşveren, görevlendirmiş olduğu İSG profesyonellerinin görevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli olan tüm ihtiyaçlarını karşılamalıdır. İSG hizmetleri yürütenler arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak işverenin görevidir. İşverenin görevlendirmiş olduğu İSG profesyonelleri mevzuat, kanun ve yönetmelikler kapsamında İSG kapsamında olan sorumluluğu dahilindeki tüm hizmetleri yürütmekle mükelleftir.

Acil Durumlara İlişkin Yükümlülükleri

İşveren meydana gelebilecek acil durumlarla ilgili işyerinin büyüklüğü, özellikleri, yürütülen işin niteliği ve çalışılan kişiler vb. özellikleri de dikkate alarak önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım vb. konularda uygun donanım, eğitim ve yeterliliğe sahip kişileri görevlendirir. Yapılan bu görevlendirmeler için işyerinde çalışan toplam personel sayısı baz alınarak uygun sayıda kişi görevlendirilir. İşveren görevlendirilen kişiler için uygun eğitim, ekipman ve malzeme sağlar, belirlenen sürelerde tatbikat yaptırır.

İşverenin acil durumlar ile ilgili yükümlülükleri 18.06.2013 tarihli ve 28681 sayılı RG’de yayımlanarak yürürlüğe giren “İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik”te belirtilmiştir. Bu yönetmeliğe istinaden işveren; çalışma ortamı ve çalışma ortamında kullanılan maddeler, kullanılan iş ekipmanları, ve çevre şartları göz önünde bulundurularak olması muhtemel acil durumları belirlemelidir. Acil durumlarda meydana gelebilecek olumsuzluklarla ilgili önleyici tedbirleri almalıdır. Muhtemel acil durumlar ve bunların oluşturacağı etkileri düşünerek korunma hususunda gerekli değerlendirme ve çalışmaları yapmalıdır. Acil durum planlarını hazırlayarak sürekli güncel olmasını ve tatbikatlar yapılmasını sağlamalıdır. Acil durumlarla mücadele ekipleri oluşturulurken, işyerinin durumu, işin niteliği, özellikleri, çalışan sayısı ve orda bulunması muhtemel kişiler göz önünde

bulundurularak yeterli sayıda kişi görevlendirir. Görevlendirilen bu personellerin her zaman hazır durumda olmalarını sağlar. Acil durumlarda ilk yardım, kurtarma, acil tıbbi müdahale ve yangınla mücadele konularında işyeri dışındaki kurum ve kuruluşlarla iletişimin sağlanması hususunda gerekli düzenlemeleri yapar.

Acil durumlara ilgili olarak görevlendirilen personelleri sorumlulukları işverenin yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

İşyerlerinde meydana gelebilecek acil durumlara ilişkin izlenecek yol, yapılacak iş ve işlemler, işyerine ait bilgiler, uygulamaya yönelik eylemler vb. hususları içeren acil durum planı hazırlama yükümlülüğü işverene aittir. Acil durum planlarının beş temel adımdan oluştuğunu söylemek mümkündür. Bunlar; önleme, hazırlık, müdahale, kurtarma ve değerlendirilmedir.

Acil durum planı hazırlanırken aşağıda belirtilen hususlara yer verilmelidir.

- Acil durum planı genel esasları
- Görev alacak personelin organizasyonu ve görev tanımları
- Acil durum ekipleri ve görevleri
- Acil çıkış planları
- İletişim sistemi planı
- Acil durum prosedürleri
- Standart operasyon planları
- İş akış talimatları
- Kullanılacak formlar
- Araç, gereç ve malzeme listesi
- İletişim listesi
- Kuruluşlar ile koordinasyon ve işbirliği
- Acil durum senaryoları ve tatbikat planlaması
- Medyanın bilgilendirilmesi

İşverenler, meydana gelebilecek acil durumlara ilgili planları hazırlamanın, İSG önlemlerini almanın yanında acil durumlara müdahale etmek, tahliyeyi sağlamak, çalışanlarına ilk yardım ve acil tıbbi müdahale hizmeti sunmakla, çalışanlarını ve çalışma çevresini korumakla da görevlendirilmiştir. Bu şekilde işverene düzenleme zorunluluğu getirilerek meydana gelebilecek acil durumlarda müdahale yeteneğinin geliştirilmesinin amaçlandığı düşünülmektedir (Cebeci, 2014).

6331 sayılı İSGK'nda (13. md.) çalışmaktan kaçınma hakkı ile ilgili hükümlerine yer verilmiştir. Bu hükümlere istinaden; ciddi bir tehlike ortaya çıkması durumunda çalışanlar İSG Kurulu'na, İSG Kurulu'nun olmadığı işyerlerinde ise işverene başvurarak durum tespiti ve tedbir alınmasını isteyebilir. Bu durumda İSG Kurulu acilen toplanır, işveren ivedilikle durumla ilgili kararı verir ve durum tutanak altına alınır. Karar personele ve çalışan temsilcisine yazılı olarak bildirilir.

İSG Kurulu veya işveren çalışanın talebini uygun görmesi halinde gerekli tedbirler alınıncaya kadar personel çalışmaktan kaçınabilir. Bu durumda çalışanın kaçındığı süredeki ücreti, kanunlardan ve iş sözleşmesinden doğan hakları saklı kalır.

Tehlikenin önlenemez olduğu durumlarda çalışan yukarıda belirtilen işleyişe uymak zorunda olmadan tehlikeli bölgeyi terk eder ve güvenli alana gider. Bu durumdan dolayı çalışanların haklarında kısıtlama yapılamaz.

İş Kazası ve Meslek Hastalıklarının Kayıt ve Bildirimine İlişkin Yükümlülükleri

6331 sayılı İSGK'nın 14. maddesinde işverenin iş kazaları ile meslek hastalıklarının kayıt ve bildirimine ilişkin yükümlülüklerine yer verilmiştir. Bu düzenleme ile işveren, meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili kayıtları tutmak, gerekli incelemeleri yapmak, yapılan incelemeler sonrasında ilgili raporları düzenlemek, işyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenlemekle yükümlü kılınmıştır.

İşveren iş kazalarının kazadan sonraki üç iş günü içinde SGK'ya bildirmekle yükümlüdür. Sağlık hizmet sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını da öğrendiği tarih itibari ile üç iş günü içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmekle yükümlüdür.

Bu düzenlemeyle işverenin yanı sıra sağlık hizmeti sunucularının da iş kazası vakaları ve meslek hastalığı vakalarını bildirmeleri amaçlanmıştır.

Ülkemizde meydana gelen iş kazası vakaları ve meslek hastalıkları ile ilgili bildirimlerin tamamının yapılmadığı, kayıtların tam anlamıyla tutulmadığı göz önüne alındığında yapılan bu düzenlemelerin uygulanması ve denetlenmesi çok büyük önem arz etmektedir.

Sağlık Gözetimine İlişkin Yükümlülükleri

İşverenin sağlık gözetimine ilişkin yükümlülükleri 6331 S. İSGK'nın 15. maddesinde belirtilmiştir. Yapılan bu düzenleme ile işveren; Çalışanların etkileyebilecek muhtemel sağlık ve güvenlik risklerini göz önünde bulundurarak sağlık gözetimlerinin yapılmasını sağlamakla yükümlü kılınmıştır.

İşveren aşağıdaki hallerde çalışanların sağlık muayenesinin yapılmasını sağlamakla yükümlüdür.

- İşe girişlerde.
- İş değişikliklerinde.
- İş kazası meydana geldiğinde, meslek hastalığı sebebi ile veya sağlık sebepleriyle işten uzaklaşma durumundan sonra işe dönüşlerde talep üzerine.

→ İşin devam ettiği sürede işin niteliği ve işyeri tehlike sınıfı göz önüne alınarak Bakanlıkça belirlenen düzenli aralıklarla.

Bu düzenlemeye göre, İSG hizmetleri kapsamında işveren, işçilerin sağlık durumlarını sürekli gözetiminde tutmak ve kayıt altına almak zorundadır (Korkmaz ve Avsallı 2012).

Tehlikeli sınıfta ve çok tehlikeli sınıfta olan işlerde çalışacaklar personeller işe uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlayamaz.

Yapılan sağlık gözetiminden dolayı ortaya her türlü maliyeti işverence karşılanması gerektiği kanunda açık ve net bir şekilde belirtilmiştir.

Yapılan sağlık muayeneleri çalışanların yapmış olduğu işten kaynaklı olumsuzlukların tespiti, yapılan bu tespitlerin kayıt altına alınması, gerekli düzeltici ve önleyici faaliyetlerin başlatılarak sorunun ortadan kaldırılması açısından son derece önemlidir.

Çalışanların Bilgilendirilmesi ve Eğitimine İlişkin Yükümlülükleri

İSGK'nın 16. ve 17. maddelerinde çalışanların eğitimi ve bilgilendirilmesine ilişkin işverenin yükümlülüklerine yer verilmiştir.

Çalışanların Bilgilendirilmesi: İSG hizmetlerinin yürütülmesi ve sürdürülebilir olması amacıyla işveren, çalışanları ve çalışan temsilcilerini işyerinin özelliklerini de dikkate alarak bilgilendirir. Bilgilendirme yapılacak temel konular aşağıda belirtilmiştir.

- Sağlık ve güvenlik riskleri.
- Karşılaşılabilecek risklere karşı koruyucu-önleyici tedbirler.
- Yasal hak ve sorumluluklar.
- Acil durum ve afet halleri ve bu kapsamda yapılan çalışmalar.

İşveren tehlikeye maruz kalan veya kalması muhtemel olan tüm çalışanları da bu konu hakkında bilgilendirir.

Çalışanların Eğitimi: İşveren çalışanların İSG eğitimlerini almalarını sağlamakla ve takibini yapmakla yükümlüdür. İSGK'nun 17. maddesi ve buna istinaden 15.05.2013 tarih ve 28648 sayılı RG'de yayımlanan "Çalışanların İSG Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik"te çalışanların eğitimi ile ilgili hükümlere yer verilmiştir. İşveren bu kapsamda verilecek eğitimler ile ilgili maliyetleri çalışana yansıtamaz. Eğitimlerde geçen süre çalışma süresinden sayılır. İşveren, eğitimleri değişen ve ortaya çıkan yeni riskleri de göz önünde bulundurarak yönetmelikte belirtilen aralıklarla yenilemek zorundadır.

İSGK, işyerinde İSG kapsamında çalışanların görüşlerinin alınarak ve ilgili konularda katılım sağlanmaları hususunda da işverene sorumluluklar yüklemiştir. Çalışanların görüş ve

önerilerinin alınarak ve katılımlarının sağlanması ile ilgili hükümlere kanunun 18. maddesinde yer verilmiştir (Yılmaz, 2013).

Çalışan Temsilcisi Görevlendirme ve İSG Kurulu Oluşturulmasına İlişkin Yükümlülükleri

6331 Sayılı İSGK'nun 20. ve 22. maddelerinde çalışan temsilcisi görevlendirme ve İSG kurulu oluşturulması hususunda işverenin yükümlülükleri belirtilmiştir.

Çalışan Temsilcisi Görevlendirme: Çalışan temsilcisi, İSG ile ilgili çalışmalara katılma, risklerin azaltılması, ortadan kaldırılması, yaşanabilecek olumsuzluklara ilişkin önleyici tedbirlerin alınması gibi konularda gerekli düzenlemelerin yapılması isteme, tekliflerde bulunma vb. konularda çalışanları temsil etmeye yetkilidir.

İSG Kanununda; işyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayıları göz önünde bulundurularak çalışan sayısına oranla, çalışanlar arasında yapılacak seçim, seçimle belirlenemeyen durumlarda atama yoluyla çalışan temsilcisi görevlendirilmesi hususunda işvereni yükümlü kılmıştır.

Kanunun 20. maddesinde aşağıda belirtilen sayılarda çalışan temsilcisi görevlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

- 2-50 arası çalışana 1 kişi,
- 51-100 arası çalışana 2 kişi,
- 101-500 arası çalışana 3 kişi,
- 501-1000 arası çalışana 4 kişi,
- 1001-2000 arası çalışana 5 kişi,
- 2001 ve üzeri çalışana 6 kişi görevlendirilir.

Çalışanların İSG kapsamında yapılan çalışmalara, incelemelere ve bunlara ilişkin başlatılan iyileştirme çalışmalarında aktif olarak yer almaları, fikir beyan edip, teklifte bulunmaları gibi konularda da işveren yükümlü kılınmıştır. Bu faaliyetlerin yürütülmesi sebebi ile çalışan temsilcilerinin hakları kısıtlanamaz.

İSG Kurulu: İSGK'nun 22. maddesinde İSG kurulu oluşturulmasına ilişkin işverenin yükümlülükleri belirtilmiştir. Kanunda İSG kurulunun 50 ve üzeri çalışanın olduğu, 6 aydan uzun süren devamlı işlerin yapıldığı işyerlerinde oluşturulması yükümlülüğü getirilmiştir. Oluşturulan kurul İSG ile ilgili çalışmalarda bulunur. İşveren, kurulun İSG mevzuatına uygun olarak verdiği kararları uygulamakla yükümlüdür.

Çalışma ortamı, üretim araçları ile işçileri üretim sürecinde bir araya getiren mekânlardır. Bunun sonucunda çalışma ortamlarında işçiler açısından çeşitli sorunlar ortaya çıkmaktadır. Çalışma ortamında mevcut olan çeşitli fiziksel, kimyasal etmenler ile mekanik

ve ergonomik etmenler işçilerde bazı etkilere yol açabilmektedir. Olumsuz çalışma koşullarının oluşturduğu etkiler iş kazası olarak kendini göstermektedir. İş kazası oranlarının yüksek seviyelerde olduğu ülkemizde yaşanan iş kazalarının %98'inin önlenemez olmasına rağmen yeterli önlemlerin alınmaması sebebiyle yaşanan işçi ölümleri ve ağır yaralanmalar artarak devam etmektedir.

Ciddi bir tehlike ile karşı karşıya kalan çalışanlar İSG Kurulu'na, İSG Kurulu'nun olmadığı işyerlerinde ise işverene başvurarak durum tespiti ve tedbir alınmasını isteyebilir. Bu durumda İSG Kurulu acilen toplanır, işveren ivedilikle kararını verir ve durum tutanak altına alınır. Alınan karar çalışana ve çalışan temsilcisine yazılı olarak bildirilir.

2.5.6 Kamu Kurumlarında Çalışan Personellerin Yükümlülükleri

İSG hizmetlerinin yürütülmesinde çalışanlarda çok önemli bir role sahiptir. Sistemin etkin ve doğru bir şekilde işleyişini sürdürmesi ve hataların düzeltilmesi öncelikle çalışanın elindedir. Bu kapsamda çalışanların, işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine katılma, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesine yönelik eğitimlere katılma, çalışma ortamının korunması, kişisel koruyucu donanım kullanımı ve acil durumlar ile ilgili yükümlülükleri bulunmaktadır.

Çalışanların Eğitim İle İlgili Yükümlülüğü

İSG çalışmalarının esas amacı çalışanların karşılaşabilecekleri iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi, en aza indirgenmesi sağlanarak güvenli ve sağlıklı bir şekilde çalışmalarını sağlamaktır. Bu sebeple çalışanlara İSG bilincinin aşılması, farkındalığın artması, mesleki risklerin bilinmesi gibi konularda İSG eğitimleri verilerek çalışanların İSG sisteminin bütünü konusunda bilgilendirilmesi ve bilgilerin sürekli güncel tutulması amaçlanmaktadır. İSG konusunda işveren üzerine düşen yükümlülükleri her ne kadar yerine getirmiş olsa da çalışanlar tarafından benimsenmez ve desteklenmezse sistemde aksaklıklar yaşanacak olup, istenen sonuçların alınması zorlaşacaktır.

Çalışanların İSG ile ilgili her konuda katkılarını artırmanın en önemli yolu eğitimidir. İş sağlığı ve güvenliği kapsamında verilen eğitimlerle muhtemel riskler ve bu riskleri bertaraf etmek için alınması gereken tedbirler ile ilgili bilgilendirilmiş olan çalışanlarda hayata değer verme olgusunun gelişmesi ve bununla beraber İSG kültürünün oluşması da hedeflenmiştir.

İSG hizmetlerinin etkin ve doğru bir şekilde yürütülmesi bakımından çok önemli olan eğitim faaliyetlerinde işverenin olduğu kadar çalışanlarında yükümlülükleri bulunmaktadır. Çalışanlar, uygulamaya konulan eğitim programları çerçevesinde eğitimlere katılmak, katılmış olduğu eğitimlerden edinmiş olduğu bilgileri çalışma hayatında uygulamak ve bu konuda ki talimatlara uymak zorundadır (Çalışanların İSG Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, 2013).

Çalışanların Çalışma Ortamının Korunmasına İlişkin Yükümlülükleri

İSG kapsamında yürütülen hizmetlerin amaç ve usulleri ile ilgili bilgilendirilen çalışanları İSG yönünden etkileyebilecek tehlikeleri İSG Kuruluna, kurulun olmadığı işyerlerinde ise işverene bildirerek durum tespiti yapılmasını ve gerekli tedbirlerin alınmasını talep edebilir.

Çalışanlar işyerlerinde sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının oluşturulması, güvenli çalışma ortamının korunması ve geliştirilmesi için aşağıda belirtilen yükümlülüklere uymak zorundadır (İSG Hizmetleri Yönetmeliği, 2012).

Çalışanlar; İSG profesyonelleri ve işveren tarafından ilgili mevzuatlara uygun olarak oluşturulan talimatlara uymalıdır. İSG hizmetlerinin yerine getirilmesi hususunda işverence görevlendirilen kişi ya da OSGB'lerin yapacakları çalışmalarda işbirliği yapar. Kullanmış olduğu iş ekipmanları ve KKD'ları verilen eğitimler ve talimatlar çerçevesinde amacına uygun olarak kullanır. İlgili makamlarca işyerinde tespit edilen eksiklikler ve aykırılıkların giderilmesi için gerekli işbirliğini sağlar. İşyerinde sağlık ve güvenlik yönünden karşılaştıkları her türlü eksikliği işverene ve ya çalışan temsilcisine bildirir.

Çalışanların Kişisel Donanım Kullanımına İlişkin Yükümlülükler

Kişisel koruyucu donanımlar (KKD), işyerlerindeki risklerin toplu korunma, iş organizasyonu veya çalışma yöntemi ile önlenemediği durumlarda kullanılır.

KKD:

- ⇒ Yürütülen işten kaynaklı kişinin sağlığını ve güvenliğini etkilemesi muhtemel riskleri karşı koruyan, çalışan tarafından kullanılan ve buna yönelik tasarımı yapılmış tüm ekipmanları,
- ⇒ Çalışanı oluşabilecek risklere karşı korumak amacıyla üretici tarafından bir bütün haline getirilmiş her türlü donanımı,
- ⇒ Belirli bir faaliyette bulunmak için korunma amacı olmaksızın taşınan veya giyilen donanımla birlikte kullanılan, ayrılabilir veya ayrılamaz nitelikteki koruyucu cihaz, alet veya malzemeyi,
- ⇒ Kişisel koruyucu donanımın rahat ve işlevsel bir şekilde çalışması için gerekli olan ve sadece bu tür donanımlarla kullanılan değiştirilebilir parçalarını,

ifade eder.

KKD, iş kazası veya meslek hastalığının önlenmesi, ortaya çıkması muhtemel risklere karşı çalışanların korunması ve koşulların iyileştirilmesi amacı ile kullanılır.

Çalışanlar, İSG kapsamında almış oldukları eğitimler ve bu konudaki talimatlar doğrultusunda kişisel koruyucu donanımları doğru kullanmak, korumak, uygun yerlerde ve uygun şekilde muhafaza etmekle yükümlüdür.

Çalışanlar KKD'lerinin zarar görmesi veya arızalanması durumunda işvereni, İSG profesyonellerini bilgilendirirler. Arızalı olan KKD'ler arızaları giderilmeden ve kontrolleri yapılmadan kullanılamaz. KKD'ler her daim çalışır durumda olmalı, temizliği, bakımı zamanında yapılmalı ve gerek görülmesi halinde yenisi ile değiştirilmelidir. KKD'ler her kullanımdan önce mutlaka kontrol edilmelidir (KKD İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik, 2013).

Çalışanların Acil Durumlar İle İlgili Yükümlülük ve Sorumlulukları

İşyerinde meydana gelebilecek “yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım ve ya tahliye gerektiren olaylar” acil durum olarak tanımlanmıştır (İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik, 2013).

İşyerlerinde ADHY'ğin 6. Maddesinde belirtildiği üzere çalışanlar tüm önleyici tedbirlere uymak, yetkili kişilere haber vermek, acil durumlara müdahale etmek için görevlendirilen ekiplerin talimatlarına uymak, başta kendisi olmak üzere çalışma arkadaşlarını korumakla yükümlüdür.

Ayrıca yönetmelikte, işveren tarafından çalışanların kendileri veya diğer kişilerin güvenliği için ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıkları ve amirine hemen haber veremedikleri durumlarda; istenmeyen sonuçların önlenmesi için, bilgileri ve mevcut teknik donanımları çerçevesinde müdahale edebilmelerine imkân sağlar. Böyle bir durumda çalışanlar, ihmal veya dikkatsiz davranışları olmadıkça yaptıkları müdahaleden dolayı sorumlu tutulamaz (İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik Resmi Gazete, 2013).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM MATERYAL ve METOT

Bu çalışmada Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve bağlı bulunan birimlerinde yürütülen iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri incelenmiş ve yapılan risk analizlerinden faydalanılmış olup Fine Kinney Metodu kullanılmıştır.

3.1 Materyal

3.1.1 Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Kurumsal Yapı

3 Temmuz 1992 tarihinde, 3837 sayılı kanunla kurulan ÇOMÜ'nün tarihçesi şöyledir:

1992 yılında Çanakkale Eğitim Fakültesi, Trakya Üniversitesi'nden devredilmiştir. Aynı yıl içerisinde Biga İktisadi ve İdari Bilimler F, Fen Edebiyat F, İlahiyat F. Mühendislik F, Ziraat F, Biga MYO, Çanakkale SHMYO, Su Ürünleri Fakültesi, Çanakkale MYO, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu kurulmuştur.

1992 yılında Su Ürünleri Fakültesi kurulmuş 2012 yılında adı Deniz Bilimleri ve Teknoloji Fakültesi olarak değişmiştir. Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu 2013 yılında Turizm Fakültesi adını almıştır. Çanakkale MYO ise 2011'de Çanakkale Sosyal Bilimler MYO ve Çanakkale Teknik Bilimler MYO olarak ikiye ayrılmıştır.

1994 yılında Ayvacık MYO, Bayramiç MYO, Çan MYO, Ezine MYO, Yenice MYO, Gelibolu MYO ve Fen Bilimleri Enstitüsü ile Sosyal Bilimler Enstitüsü kurulmuştur.

1994 yılında kurulan Gelibolu MYO 2000 yılında Gelibolu Piri Reis Meslek Yüksekokulu adını almıştır. Fen Bilimleri Enstitüsü ile Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020 yılında Lisansüstü Eğitim Enstitüsü adı altında birleşmiştir.

1996 yılında Sağlık YO kurulmuş olup 2019 yılında Sağlık Bilimleri F. adını almıştır.

1997 yılında Güzel Sanatlar F. ve Gökçeada MYO kurulmuştur.

1998 yılında kurulan Beden Eğitimi ve Spor YO, 2018 yılında Spor Bilimleri F. adını almıştır.

2000 yılında Tıp Fakültesi ve Lapseki MYO kurulmuştur.

2008 yılında ÇOMÜ Hastanesi, Yabancı Diller YO, Gökçeada Uygulamalı Bilimler MYO kurulmuştur.

2009 yılında Devlet Konservatuvarı kurulmuştur.

2010 yılında kurulan Eğitim Bilimleri Enstitüsü ve Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2020'de Lisansüstü Eğitim Enstitüsü adı altında birleşmiştir.

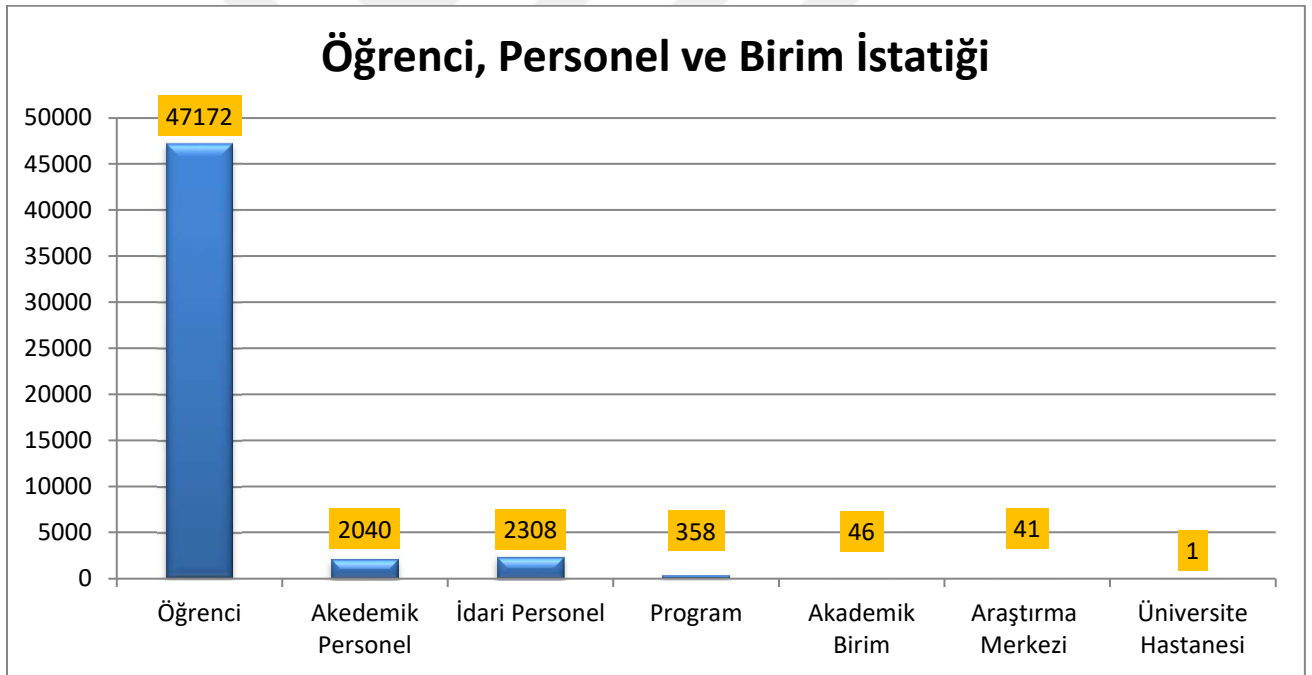
2011 yılında İletişim Fakültesi ve Biga Uygulamalı Bilimler YO kurulmuştur. 2011 yılında kurulan Biga Uygulamalı Bilimler YO 2017 yılında Biga Uygulamalı Bilimler F. adını almıştır.

2012 yılında Çan Uygulamalı Bilimler YO, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi kurulmuştur. 2012 yılında kurulan İİBF, 2016'da Siyasal Bilgiler Fakültesi adını almıştır.

2013 yılında Deniz Teknolojileri MYO ve Çanakkale Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu kurulmuştur. 2013 yılında kurulan ÇUYO, 2020'de Çanakkale Uygulamalı Bilimler F. adını almıştır.

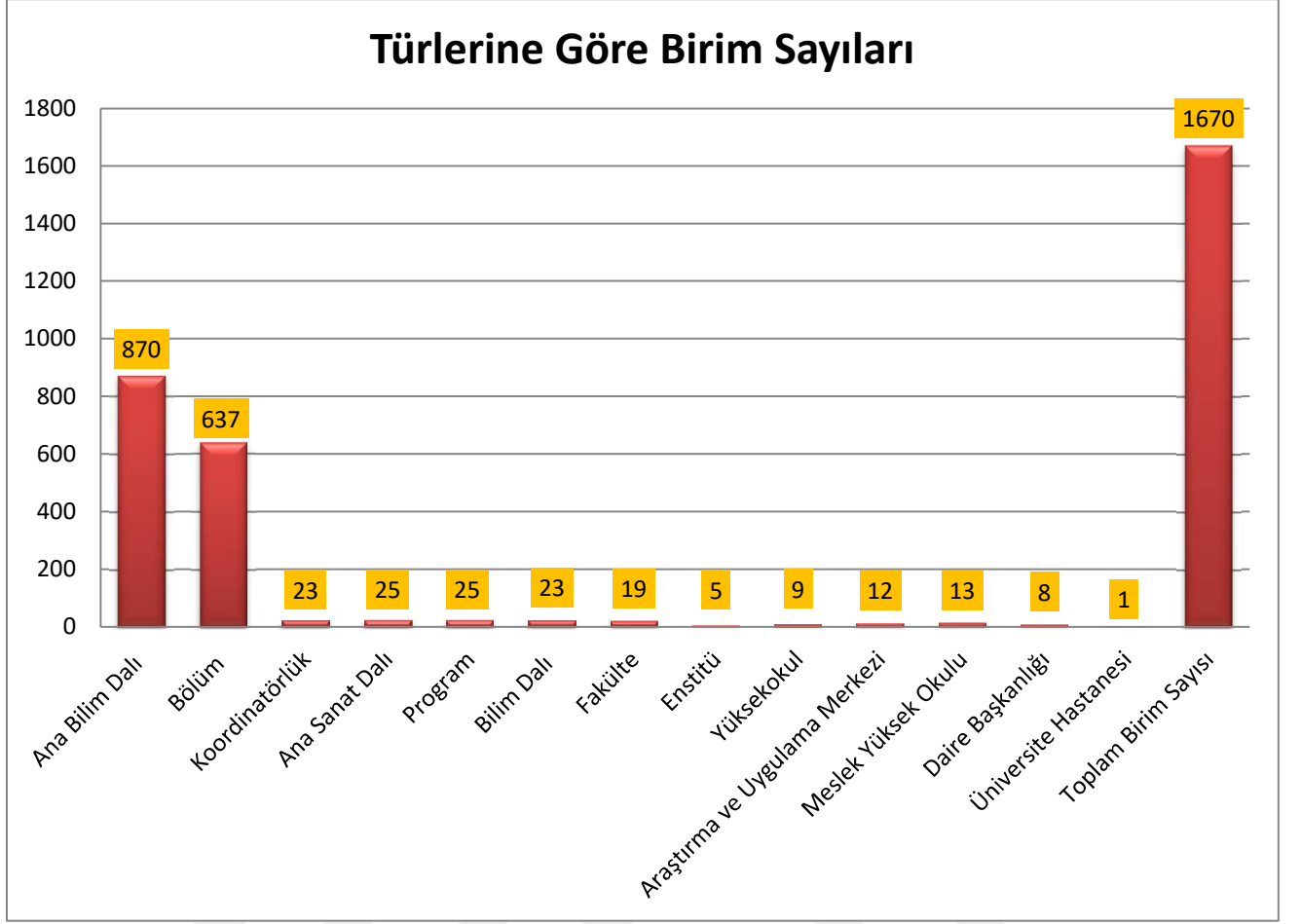
2015 yılında Diş Hekimliği Fakültesi kurulmuştur.

2021 yılında bakıldığına ÇOMÜ, 19 Fakülte, 4 YO, 13 MYO, 43 AUM, 47501 öğrenci, 2019 akademik personel, 2297 idari personel ile eğitim-öğretim, araştırma ve diğer faaliyetlerine devam etmektedir.

Şekil 1

Kaynak: ÇOMÜ (İnternet Kaynağı, 2022 Mayıs)

Şekil 2

Kaynak: ÇOMÜ (İnternet Kaynağı, 2022 Mayıs)

3.1.2 Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Bağlı Birimlerinde İSG Hizmetleri

Önceki sayfalardaki istatistiklerde de görüldüğü gibi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve bağlı birimlerinde binlerce personel ve öğrenci bulunmaktadır. Bunun yanı sıra Üniversite ve bağlı birimlerinde günlük olarak binlerce misafir giriş çıkışı olmaktadır.

Bu kadar çok personel, öğrenci ve misafir sirkülasyonunun olduğu birimlerde İSG hizmetlerinin etkin ve doğru bir şekilde yürütülmesi oldukça önemlidir.

Bu amaçla İSG hizmetlerinin yürütülmesi, görevlendirmelerin yapılması, gerekli çalışmaların ve takibinin yapılması için Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bünyesinde;

- 30.06.2012 tarih ve 28339 sayılı RG'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6331 sayılı İSGK ve bağlı yönetmeliklerden doğan yükümlülükler gereğince İSG işlemlerinin yürütülmesi amacıyla ÇOMÜ İSG Yönergesi ile İSG Koordinatörlüğü kurulmuştur.

- b) 01.12.2019 tarihinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Hastanesi bünyesinde İSG birimi ile işyeri hekimliği polikliniği hizmet vermeye başlamıştır.
- c) 13/07/2020 tarih ve 31184 sayılı RG’de yayımlanarak ÇOMÜ İSG Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi kurulmuştur.

3.1.3 Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İSG Koordinatörlüğü

ÇOMÜ İSG Koordinatörlüğü, eğitimde ve bilimde sınırlarını genişleten bir kamu kuruluşu olan ÇOMÜ bünyesinde öğrenci, akademik, idari, teknik, sağlık personeli vb. olmak üzere tüm kurum personeli ve paydaşları ile ilgili ulusal ve uluslar arası mevzuat hükümlerine uygun olarak İSG bilincini ve farkındalığını oluşturarak, ulusal ve uluslar arası gelişmeleri sürekli takip ederek uygulayıp Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinin ve tüm birimlerinin sağlıklı ve güvenli bir alan olmasını sağlamayı ve İSG alanında kamu sektöründe öncü bir birim olmayı hedeflemektedir.

ÇOMÜ İSG Koordinatörlüğü;

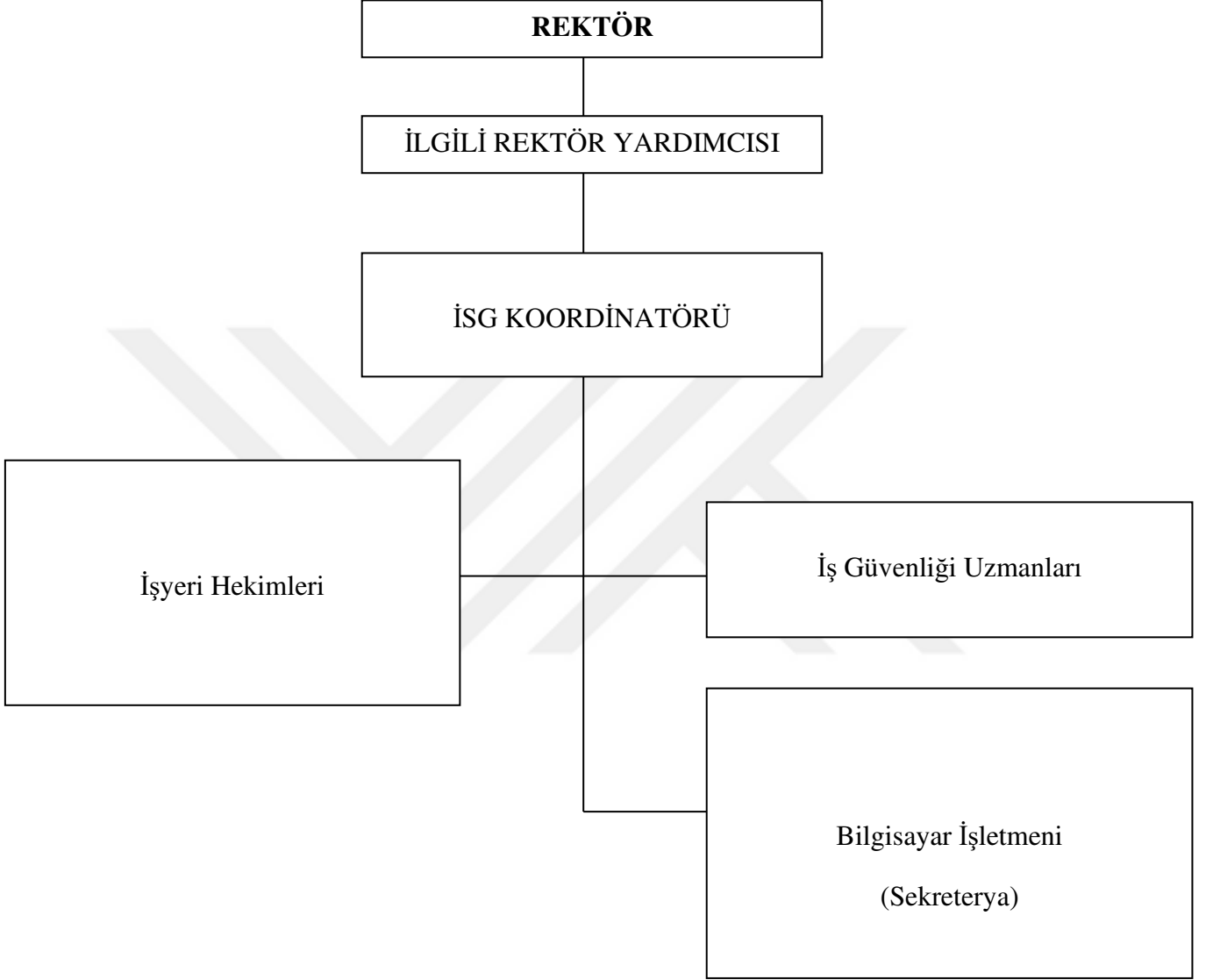
İSG yönetiminin, uygulamalarının izlenmesi değerlendirilmesi ve koordinasyonunun sağlanması,

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve bağlı bulunan tüm birimlerdeki risk analizlerinin yapılması ve sürecin takip edilmesi,

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve bağlı bulunan tüm birimlerdeki personelin eğitimlerinin ve sağlık gözetiminin takip edilmesi,

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve bağlı bulunan tüm birimlerdeki çalışanlara İSG bilincinin aşılması ve güvenli çalışma ortamının sağlanması gibi konularda çalışmalar yapmaktadır.

ÇOMÜ
İSG Koordinatörlüğü
Organizasyon Şeması

Şekil 3

Kaynak: ÇOMÜ (İnternet Kaynağı, 2022 Mayıs)

3.1.4 ÇOMÜ Hastanesi İSG Birimi

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Hastanesinde 01.12.2019 tarihinde İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi kurulmuştur. Birimin kurulmasına müteakip işyeri hekimliği polikliniği de hizmet vermeye başlamıştır.

Birimin faaliyete geçmesiyle Üniversite bünyesindeki tüm personelin sağlık gözetiminin yapılması ve takip edilmesi için çalışmalara başlanmıştır. Bu çalışmalar kapsamında İSG uzmanları, işyeri hekimleri, yardımcı sağlık personeli ve sekreteryaya görevlendirilmiş olup, birimin en iyi şekilde hizmet vermesi için çalışmalar yapılmıştır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Biriminin faaliyete geçmesiyle üniversite hastanesinde İş Sağlığı ve Güvenliği Kuruluda oluşturulmuştur. Bu kurul ayda en az bir defa toplanmakta olup (ayda en az bir defa toplanmak zorundadır, gerek görülmesi halinde ayda birkaç defa toplanabilir) İSG kapsamında değerlendirmeler, düzenlemeler yapılması için faaliyette bulunur, varsa personelden gelen talep, öneri ve şikâyetleri değerlendirerek çalışmalar başlatır, kayıt altına alır ve geri bildirimde bulunur.

ÇOMÜ Hastanesi İSG Kurulu Çalışma Usulleri

- Kurul en az ayda bir kere toplanır
- Toplantıya ait gündem, yer, gün ve saat gibi bilgiler toplantı öncesi (en az 48 saat önce) kurul üyelerine bildirilir.
- Gündem, sorunların ve varsa İSG projelerin ilişkin çalışmaların önem sırasına göre belirlenir.
- Kurul üyeleri gündeme madde eklenmesi için talepte bulunabilir veya gündeme ilişkin değişiklik talep edebilir. Bu talep kurulca uygun görülmesi halinde uygulanır.
- İş kazası veya özel bir tedbir gerektiren önemli hallerde kurul üyelerinden herhangi biri kurulu toplantıya çağırabilir. Bu konudaki teklif kurul başkanına veya iş sağlığı ve güvenliği uzmanına yapılır.
- Kurul toplantılarının günlük çalışma saatleri içerisinde yapılması esastır.
- Her toplantıda, görüşülen konularla ilgili alınan kararları içeren bir tutanak düzenlenir. Tutanak toplantıya katılan başkan ve üyeler tarafından imzalanır. Toplantıda alınan kararlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın kurul üyelerine duyurulmuş sayılır. İmzalı tutanak ve kararlar İSG birimince muhafaza edilir.
- Toplantıda alınan kararlar gereği yapılmak üzere ilgili kişi veya birimlere duyurulur. Ayrıca tüm çalışanları ilgilendiren veya çalışanlara duyurulması faydalı görülen konular için tüm personele bildirim yapılır.
- Kurulca işyerinde ilan edilen kararlar işveren, işveren vekili, üst yönetim, İSG Kurulu ve çalışanları bağlar.
- Kurul belirlenen toplantı tarihini beklemeksizin acil ve önemli konularda acilen toplanır.

3.1.5. ÇOMÜ İSG Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

ÇOMÜ İş İSG Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi 13/07/2020 tarih ve 31184 sayılı RG'de yayımlanarak kurulmuştur.

Merkez bilim ve teknolojiye faydalanarak ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde İSG alanında hizmet sunmak, İSG ile ilgili eğitim, uygulama ve araştırma faaliyetleri yapmak ve bu alanda nitelikli insan gücü yetişmesini amaçlamaktadır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde ve tüm birimlerinde öğrenci, çalışan ve ziyaretçilerin maruz kalabilecekleri tehlike ve risklere karşı korumak amacıyla iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yerine getirilmesini sağlamak için eğitim ve araştırma faaliyetleri yapmak, gerekli öneri ve tedbirler sunmada ulusal ve uluslararası mevzuat ve standartlar ile iş sağlığı ve güvenliği kültürünün gelişimine destek olmaktadır.

Merkezin başlıca amaçları;

- Üniversite ve bağlı birimlerindeki tüm çalışan, öğrenci ve ziyaretçilerin sağlık ve güvenlik gereksinimlerini öncelik yapmak,
- Ulusal ve uluslararası düzenlemelere uygun çalışmalar yapmak,
- Çalışana ve çevreye duyarlı çalışma ortamlarının oluşturulmasına katkıda bulunmak,
- Etkin, uygulanabilir ve sürdürülebilir İSG çalışmalarının oluşturulmasına katkıda bulunmak,
- Nitelikli İSG profesyonellerinin yetiştirilmesine katkı sağlamak,
- İSG profesyonellerinin bilgi ve deneyimlerini paylaşarak etkin, hızlı, doğru ve uygulanabilir çözümler üretilmesine katkı sağlamak,
- İSG konulu eğitim, uygulama, proje ve araştırmalar için danışmanlık, rehberlik etmek
- İSG kültürünü ÇOMÜ ve tüm birimlerinde kurumsallaştırarak kamusal çalışmalara örnek olmaktır.

3.2. Metot

3.2.1. Fine Kinney Metodu

Bu metot risklerin derecelendirilmesinde ve yapılan derecelendirme sonuçlarına göre hangi iş ve işlemlere öncelik verileceği, kaynakların öncelikli olarak nereye aktarılması konularında kullanılan tekniktir. Risklerin oranlarını hesaplayarak derecelendirme yapılır ve önlemlerin alınıp alınmamasına karar verilir.

Fine Kinney metodunda risklerin derecelendirilmesi, risklerin ortaya çıkma olasılığı, ne kadar sıklıkla tehlikeye maruz kalındığı ve oluşan etkinin sayısal değerlerinin çarpımıdır.

$$\text{RİSK} = \text{İhtimal} \times \text{Frekans} \times \text{Şiddet} \quad (1.1)$$

Burada İ=İhtimal (risklerin ortaya çıkma olasılığı), F=Frekans (ne kadar sıklıkla tehlikeye maruz kalındığı), Ş=Şiddet Derecesi (oluşan etki), R=Risk (veriler sonucunda ortaya çıkan risk derecesini) gösterir. Risk değeri hesaplanırken ve riskler sınıflandırılırken “Olasılık, Frekans, Şiddet ve Risk Derecelendirme Tablosu” kullanılır.

Tablo 3

Fine Kinney Olasılık Skalası

Fine-Kinney Olasılık Skalası	
Olasılık	Değer
Yüksek Kuvvetli İhtimal	10
Kuvvetli İhtimal	6
Seyrek Ancak Muhtemel	3
Oldukça Düşük İhtimal	1
Zayıf İhtimal	0,5
Pratik Olarak İmkansız	0,2
Neredeyse İmkansız	0,1

Yöntemde belirtilen olasılık değerleri ve tespit edilen risklerin eşleştirilmesi çok önemlidir. Bu sebeple geçmiş dönemde yaşanmış kaza kayıtları incelenmeli, çalışanların görüş ve önerileri alınmalıdır.

Tablo 4

Fine Kinney Frekans Skalası

Fine-Kinney Frekans Skalası	
Olasılık	Değer
Sürekli (Saatte birkaç defa)	10
Sık (Günde bir veya birkaç defa)	6
Ara Sıra (Haftada bir veya birkaç defa)	3
Nadiren (Ayda bir veya birkaç defa)	2
Seyrek (Yılda birkaç defa)	1
Çok Seyrek (Yılda bir veya daha az)	0,5

Bu yöntemde sıklık veya frekans, tehlikeden etkilenmesi muhtemel kişilerin zaman içinde tehlikeye maruz kalma oranını ifade eder. Fine Kinney yöntemini matris yönteminden ayıran en önemli özellik sıklık (frekans) değeridir.

Tablo 5

Fine Kinney Şiddet Skalası

Fine-Kinney Şiddet Skalası	
Olasılık	Değer
Birden Fazla Ölüm – Çevresel Felaket	100
Ölüm – Ciddi Çevresel Etki	40
Kalıcı Hasar, Sakatlık, Uzun Süreli Tedavi – Önemli Çevresel Etki	15
Önemli Hasar, Yaralanma, Tıbbi Tedavi – Geniş Çevresel Etki	7
Küçük Hasar, Yaralanma, İlk Yardım – Sınırlı Çevresel Etki	3
Ramak Kala – Çevresel Zarar Yok	1

Fine Kinney yönteminde etkinin derecelendirilmesi kişilerin, çevrenin veya işyerinin etkilenme derecesine göre düzenlenmiştir. Etkiler değerlendirilirken yaşanabilecek bir olay sonrasında oluşabilecek en büyük etki düşünülmelidir.

Tablo 6

Fine Kinney Risk Skalası

Fine-Kinney Risk Skalası	
Risk Skoru	Risk Durumu
20'den az	Önemsiz Risk – Kabul Edilebilir
20 – 70'den az	Olası Risk – Gözetim Altında Tutulmalıdır
70 – 200'den az	Önemli Risk – Uzun Dönemde İyileştirilmelidir
200 – 400'den az	Ciddi Risk – Kısa Sürede İyileştirilmelidir
400'den fazla	Kabul Edilemez Risk – İyileşene Kadar İşe Ara Verilmelidir

Olasılık, Frekans ve Şiddet değerleri kullanılarak hesaplanan risk skorunun sonucuna istinaden alınması gereken önlemlerin öncelik sırasının belirlenmesinde kullanılır. Fine Kinney yöntemi kullanılarak yapılan risk analizlerinde riske maruz kalan kişiler ve maruz kalma ilişkileri, bu doğrultuda önlemlerin alınma durumu, alınan bu önlemlerin süreklilik arz etmesi ve önlemlerin güvenilirliği çok önemlidir (Oturakçı M. ve Dağsuyu C. 2017).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

ÇOMÜ’de yürütülen İSG hizmetleri şunlardır.

4.1. Çalışanların Eğitimi

Çalışma hayatında eğitimin önemli bir yeri bulunmaktadır. Yasal mevzuat gereği tüm çalışanlar işe başlamadan önce ve çalışma hayatları boyunca eğitime tabi tutulmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve bağlı birimlerinde işyeri tehlike sınıfı ve yapılan işin niteliğine göre belirli aralıklarla eğitimler verilmektedir.

2021 yılı içerisinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Hastanesinde çalışanlara verilen eğitimler incelenmiş ve verilen bu eğitimlere ilişkin bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 7: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Hastanesi 2021 Yılı Eğitim Katılım Bilgileri

Sıra No	Tarih	Eğitim Konusu	Eğitimci	Hedef Kitle	Katılımcı Sayısı
1	18.01.2021	Hastane Bilgi Yönetim Sistemi	HBYS	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	15
2	18.01.2021	Kan Ürünleri Transferi	Kan Merkezi Görevli Hemşiresi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	15
3	18.01.2021	Hasta-Sağlık Çalışanı İletişimi	Eğitim Birimi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	15
4	18.01.2021	Sağlıkta Kalite Standartları ve Kalite Yönetimi	Eğitim Birimi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	15
5	18.01.2021	Güvenli Raporlama Sistemi	Eğitim Birimi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	15
6	18.01.2021	Genel Hastane Tanıtımı	Eğitim Birimi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	15
7	18.01.2021	Renkli Kod Uygulamaları	Eğitim Birimi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	15
8	18.01.2021	Hastane COVID-19 Uyum Önerileri	Eğitim Birimi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	15
9	18.01.2021	Eğitim Yönetimi	Eğitim Birimi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	15
10	18.01.2021	Güvenli Hasta Transferi	Eğitim Birimi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	15
11	18.01.2021	Hemşirelik Hizmetleri Tanıtımı	Hemşirelik Hizmetleri Müdürlüğü	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	15
12	18.01.2021	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi-1	A Sınıfı İSG Uzmanı	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	15
13	19.01.2021	Hasta Hakları ve Sorumlulukları Eğitimi	Psikolog	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	16
14	19.01.2021	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi-2	A Sınıfı İSG Uzmanı	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	16
15	19.01.2021	Atık Yönetimi	Enfeksiyon Kontrol Komite Hemşiresi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	16
16	19.01.2021	El Hijyeni	Enfeksiyon Kontrol Komite Hemşiresi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	16
17	19.01.2021	İzolasyon Yöntemleri ve Standart Önlemler	Enfeksiyon Kontrol Komite Hemşiresi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	16
18	19.01.2021	Kan Yoluyla Bulaşan Enfeksiyonlar ve Koruma	Enfeksiyon Kontrol Komite Hemşiresi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	16
19	19.01.2021	COVID-19 Önlemleri ve KKE Kullanımı	Enfeksiyon Kontrol Komite Hemşiresi	İşe Yeni Başlayan Personel (Hemşire, Sağlık Teknikeri)	16
20	23.03.2021	İzolasyon Yöntemleri ve Standart Önlemler	Enfeksiyon Kontrol Komite Hemşiresi	Temizlik Personeli Hasta ve Yaşlı Bakım Personeli	64

Tablo 7'nin devamı

21	23.03.2021	Atık Yönetimi	Enfeksiyon Kontrol Komite Hemşiresi	Temizlik Personeli Hasta ve Yaşlı Bakım Personeli	64
22	25.03.2021	Kan Yoluyla Bulaşan Enfeksiyonlar ve Korunma	Enfeksiyon Kontrol Komite Hemşiresi	Temizlik Personeli Hasta ve Yaşlı Bakım Personeli	57
23	25.03.2021	El Hijyeni	Enfeksiyon Kontrol Komite Hemşiresi	Temizlik Personeli Hasta ve Yaşlı Bakım Personeli	57
24	26.03.2021	Sağlıkta Kalite Standartları ve Kalite Yönetimi	Kalite Yönetim Birimi Hemşiresi	Kalite Yönetim Birim Sorumluları	65
25	29.03.2021	Oksijen Sistemleri ve Oksijen Tüpünün Güvenli Kullanımı	A Sınıfı İSG Uzmanı	Tüm Sağlık Personeli	64
26	29.03.2021	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Programı	A Sınıfı İSG Uzmanı	Tüm Sağlık Personeli	63
27	30.03.2021	Oksijen Sistemleri ve Oksijen Tüpünün Güvenli Kullanımı	A Sınıfı İSG Uzmanı	Tüm Sağlık Personeli	73
28	30.03.2021	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Programı	A Sınıfı İSG Uzmanı	Tüm Sağlık Personeli	74
29	14.04.2021	Temel Yangın Eğitimi	İtfaiye	Sağlık Personeli	77
30	15.04.2021	Temel Yangın Eğitimi	İtfaiye	Sağlık Personeli	86
31	19.04.2021	Temel Enfeksiyon Eğitimleri	Enfeksiyon Kontrol Birimi (Uzaktan Eğitim)	Tüm Sağlık Personeli	284
32	24.06.2021	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Programı	A Sınıfı İSG Uzmanı	Tüm Sağlık Personeli	69
33	24.06.2021	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Programı	A Sınıfı İSG Uzmanı	HYBP, Temizlik, Güvenlik, VGKİ, Teknik Hizmetler	131
34	25.06.2021	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Programı	A Sınıfı İSG Uzmanı	Tüm Sağlık Personeli	46
35	25.06.2021	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Programı	A Sınıfı İSG Uzmanı	HYBP, Temizlik, Güvenlik, VGKİ, Teknik Hizmetler	115
36	12.07.2021	Renkli Kod Uygulamaları	Eğitim Birimi	İntörn Doktor	100
37	12.10.2021	Renkli Kod Uygulamaları	Eğitim Birimi	SBF Hemşirelik Öğrencileri	136
38	12.10.2021	Temel Enfeksiyon Eğitimleri	Enfeksiyon Kontrol Komite Hemşiresi	SBF Hemşirelik Öğrencileri	136
39	13.10.2021	Genel Hastane Tanıtımı	Eğitim Birimi	SBF Hemşirelik Öğrencileri	132
40	20.10.2021	Bebek Dostu Hastane Eğitimleri	Eğitim Birimi	Tüm Personel	144

Tablo 7'nin devamı

41	21.10.2021	Bebek Dostu Hastane Eğitimleri	Eğitim Birimi	Tüm Personel	157
42	25.10.2021	Hasta Hakları Eğitimi	Psikolog	Tüm Personel	48
43	26.10.2021	Hasta Hakları Eğitimi	Psikolog	Tüm Personel	110
44	27.10.2021	Hasta Hakları Eğitimi	Psikolog	Tüm Personel	120
45	09.11.2021	Hasta-Sağlık Çalışanı İletişimi	Psikolog	Tüm Personel	129
46	09.11.2021	Öfke ve Öfke Yönetim Becerileri	Psikolog	Tüm Personel	129
47	09.11.2021	Telefonda Etkili İletişim	Psikolog	Tüm Personel	129
48	09.11.2021	Çatışma Yönetimi	Eğitim Birimi	Tüm Personel	129
49	10.11.2021	Hasta-Sağlık Çalışanı İletişimi	Eğitim Birimi	Tüm Personel	65
50	14.12.2021	Tehlikeli Madde Güvenliği Eğitimi	TMGD	Tüm Personel	81
51	14.12.2021	Çevre Eğitimi	Çevre Mühendisi	Tüm Personel	80
52	16.12.2021	İSG Eğitimleri (Telafi)	A Sınıfı İSG Uzmanı	Tüm Personel	107
53	16.12.2021	Tehlikeli Madde Güvenliği Eğitimi	TMGD	Tüm Personel	131
54	16.12.2021	Çevre Eğitimi	Çevre Mühendisi	Tüm Personel	108

4.2. Risk Değerlendirme Çalışmaları

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğünde ve bağlı birimlerinde yukarıda anlatılan Fine Kinney Metodu kullanılarak risk değerlendirme çalışmaları yapılmıştır.

Kanun ve yönetmeliklere uygun olarak Risk Değerlendirme Ekipleri oluşturulmuş birim ve bölüm bazlı değerlendirmeler yapılmıştır. Bu değerlendirmeler yapılırken çalışanların görüş ve önerileri de dikkate alınmıştır. Yapılan tüm bu çalışmalar sonucunda ortaya çıkan eksiklikler, sorunlar, yanlışlıklar vb. gibi durumlar ve bu durumlar ile ilgili yapılacak olan düzeltici ve önleyici faaliyetlere ilişkin bilgilere yer verilerek Risk Analizi oluşturulmuştur.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü ve bağlı birimlerinde yapılmış olan örnek risk değerlendirme çalışması Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 8: ÇOMÜ Risk Değerlendirme Çalışması

SIRA NO		BÖLÜM		FAALİYET KONUSU		TEHLİKE FAKTÖRLERİ		MARUZ KALAN KİŞİLER				YASAL GEREKLİLİK	MEVCUT DURUM RİSK DEĞERLENDİRME TABLOSU				KONTROL TEDBİRLERİ			ALINAN ÖNLEMLER SONRASI RİSK DEĞERLENDİRME TABLOSU					SONUÇ										
								Akademik Personeller	İdari Personeller	Öğrenciler	Temizlik Personeli		OLASILIK(0,2-10)	ŞİDDET(1-100)	FREKANS(0,5-10)	RİSK PUANI(R=OxŞxXF)	RİSK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMİN SÜRESİ	UYGULANAN KONTROL TEDBİRLERİ	OLASILIK(0,2-10)	ŞİDDET(1-100)	FREKANS(0,5-10)		RİSK PUANI(R=OxŞxXF)	RİSK DÜZEYİ								
																												ÇOMÜ AYVACIK MESLEK YÜKSEKOKULU		RİSK DEĞERLENDİRME RAPORU		TARİH:		REVİZYON NO:	
																												İSG UZMANI				22.11.2021			
İŞYERİ HEKİMİ																																			
İŞVEREN VEKİLİ																																			
1	Tüm bina	Eğitim-Toplantı	Acil çıkışların uygun levhalandırılması	*	*	*	*			“İşyeri Bina Ve Eklentilerinin de Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetim elik”	1,7	43	2,5	123	ÖNEMLİ RİSK	Acil durumlarda kullanılacak olan acil çıkışların, ve toplanma yerlerinin belirlenerek çalışanlara bu konuda bilgi verilmeli ve uygun levhalar konulmalıdır.	Kurum/Birim Yetkilisi	2 Ay							KABUL EDİLEBİLİR RİSK										

Tablo 8'in devamı

2	Tüm bina	Eğitim-Toplantı	Acil çıkış kapıları ve yollarının önünde engellerin bulunması	*	*	*	*		“İşyeri Bina Ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik”	1,7	43	2,5	123	ÖNEMLİ RISK	Acil çıkış yolları ve kapıları kullanılabilir olmalı ve buna engel teşkil edecek durumlar ortadan kaldırılmalıdır. Çalışanlara acil durumlar ile ilgili gerekli bilgilendirmeler yapılmalı ve eğitimler verilmelidir.	Kurum/Birim Yetkilisi	2 Ay			2	18	2	18	KABUL EDİLEBİLİR RISK
---	----------	-----------------	---	---	---	---	---	--	--	-----	----	-----	-----	--------------------	---	-----------------------	------	--	--	---	----	---	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

		ÇOMÜ AYVACIK MESLEK YÜKSEKOKULU										R.D.R.			TARİH: 22.11.2021		REV.NO: 1													
		İSG U.					İ. H.												İ. V.											
		SIRAZNO	BÖLÜM	F.K.	T.F.	MARUZİYET				YASAL GEREKLİLİK	MEVCUT DURUM R.D.T.								K.T.			ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.					SONUÇ			
						AP	İP	Ö	TP		Çevre								O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxXF)	RD	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMİN SÜRESİ		UYGULANAN KONTROL TEDBİRLERİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)
3	Kütüphane	Eğitim, Öğretim	Devrilmeye riskine karşı kitaplıkların sabitlenmesi	*	*	*	*			"İşyeri Bina Ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik"	1,7	42	2,2	122	ÖNEMLİ RİSK	Kitaplıklar duvara sabitlenerek olası tehlikeler önlenebilir.	Kurum/Birim Yetkilisi	2 Ay												

Tablo 8'in devamı

4	Öğretim Üyesi Odaları	Depolama	Devrilme riskine karşın dolapların sabitletmesi	*	*	*	“İşyeri Bina Ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik”	1,7	42	2,2	122	ÖNEMLİ RİSK	Olası tehlikelerin önlenmesi için dolaplar duvara sabitletmelidir.	Kurum/Birim Yetkilisi	2 Ay	2	19	2	19	KABUL EDİLEBİLİR RİSK
---	-----------------------	----------	---	---	---	---	--	-----	----	-----	-----	--------------------	--	-----------------------	------	---	----	---	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

SIRAZO		BÖLÜM	F.K.	T.F.	MARUZİYET					YASAL GEREKLİLİK	MEVCUT DURUM R.D.T.					K.T.			UYGULANAN KONTROL TEDBİRLERİ					ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.					SONUÇ					
					Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Tem. Pers.	Çevre		O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RISK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMİN SÜRESİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RISK DÜZEYİ											
																								R.D.R.						TARİH:				
																								İSG U.						İ. H.				
İ. V.					22.11.2021					1																								
5	Tüm bina	Elektirik Tesis atı	Elektrik panolarının açık olması	*	*	*	*		"Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği"	2,2	41	2,2	162	ÖNEMLİ RİSK	Mevcut olan tüm panolar kilitli olmalı ve ihtiyaç halinde yetkin personel tarafından müdahale edilmelidir. Çalışanlar konu hakkında bilgilendirilmeli.	Kurum/Birim Yetkilisi	2 Ay						1,8	16	1,8	16	KABUL EDİLEBİLİR RİSK							

Tablo 8'in devamı

6	Tüm bina	Elektirik Tesis atı	Elektrik kaçağı ihtimali	*	*	*	*		“Elektrik İş Tesisleri Yönetmeliği”	2	40	2	160	ÖNEMLİ RISK	Kaçak akım rolesi bulunmaktadır. İhtiyaç halinde yetkin personel tarafından müdahale edilmelidir. Panoların yakınında tehlike oluşturacak malzeme, ekipman ve cisim bulunmamalıdır.	Kurum/Birim Yetkilisi	2 Ay				1,8	1 6	1,8	1 6	KABUL EDİLEBİLİR RISK
---	----------	---------------------	--------------------------	---	---	---	---	--	-------------------------------------	---	----	---	-----	--------------------	---	-----------------------	------	--	--	--	-----	-----	-----	-----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

SIR A N O		BÖLÜM		F.K.		T.F.		ÇOMÜ BİGA İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ				R.D.R.			TARİH:		REV. NO:		SONUÇ											
								MARUZİYE T							MEVCUT DURUM R.D.T.					K.T.			ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.							
								Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Tüm Pers.				YASA L GEREKLİ LİK	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)		R.P (R=OxŞxŞF)	RISK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMIN SÜRESİ	UYGULAN AN KONTROL TEDBİRLERİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxŞF)	RISK DÜZEYİ
İSG U.		İ. H.		İ. V.		25.10.2021																								
1	Tüm bina	Eğitim - Toplantı	Acil çıkışların uygun levhalandırılması	*	*	*	*	"İşyeri Bina Ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik"	1,7	43	2,5	123	ÖNEMLİ RISK	Acil durumlarda kullanılacak olan acil çıkışların, ve toplanma yerlerinin belirlenerek çalışanlara bu konuda bilgi verilmeli ve uygun levhalar konulmalıdır.	Kurum / Birim Yetkilisi	2 A y		2	18	2	18	KABUL EDİLEBİLİR RISK								

Tablo 8'in devamı

2	Tüm bina	Eğitim - Toplantı	Acil çıkış kapıları ve yollarının önünde engellerin bulunması	*	*	*	*		“İşyeri Bina Ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik”	1,7	43	2,5	123	ÖNEMLİ RISK	Acil çıkış yolları ve kapıları kullanılabilir olmalı ve buna engel teşkil edecek durumlar ortadan kaldırılmalıdır. Çalışanlara acil durumlar ile ilgili gerekli bilgilendirmeler yapılmalı ve eğitimler verilmelidir.	Kurum / Birim Yetkilisi	2	A	y			2	18	2	18	KABUL EDİLEBİLİR RISK
---	----------	-------------------	---	---	---	---	---	--	--	-----	----	-----	-----	--------------------	---	-------------------------	---	---	---	--	--	---	----	---	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

SIR A N O		BÖLÜM		F.K.		T.F.		MARUZİYE T				YASA L GEREKLİ LİK					MEVCUT DURUM R.D.T.			K.T.			R.D.R.		ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.		SONUÇ			
								Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Tüm Pers.	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxŞF)	RISK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMIN SÜRESİ	UYGULAN AN KONTROL TEDBİRLERİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxŞF)	RISK DÜZEYİ					
																										İSG U.		TARİH:		
																										İ. H.		25.10.2021		
İ. V.		REV. NO:																												
3	Tüm bina	Eğitim, Öğretim	Devrilme riskine karşın kitaplıkların sabitlenme mesi	*	*	*	*					2	40	2	160	ÖNEMLİ RISK	Küf-pas oluşumunun giderilmesi için gerekli olan bakım ve onarım çalışmalarının yapılması.	Kurum / Birim Yetkili si	2 A y		2	18	2	18	KABUL EDİLEBİLİR RISK					

Tablo 8'in devamı

4	Kütüphane	Depolama	Devrilme riskine karşın dolapların sabitlenmesi	*	*	*				1,7	42	2,2	122	ÖNEMLİ RİSK	Olası tehlikelerin önlenmesi için dolaplar duvara sabitlenmelidir.	Kurum / Birim Yetkilisi	2 Ay			2	19	2	19	KABUL EDİLEBİLİR RİSK
---	-----------	----------	---	---	---	---	--	--	--	-----	----	-----	-----	--------------------	--	-------------------------	------	--	--	---	----	---	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

SIR A N O		BÖLÜM		F.K.		T.F.		MARUZİYE T				YASA L GEREKLİ LİK					MEVCUT DURUM R.D.T.			K.T.			R.D.R.		ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.		SONUÇ		
								Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Tam-Ders	Cev.	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RISK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMIN SÜRESİ	UYGULAN AN KONTROL TEDBİRLERİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RISK DÜZEYİ		TARİH:	
																												25.10.2021	
																												REV. NO:	
1																													
5	Kütüphane	Eğitim, Öğretim	Devrilme riskine karşın kitaplık ların sabitlen memesi	*	*	*	*					1, 7	4 2	2,2	12 2	ÖNEMLİ RİSK	Kitaplıklar duvara sabitlenerek olası tehlikeler önenebilir.	Kurum / Birim Yetkili si	2 A y		2	1 9	2	1 9	KABUL EDİLEBİLİR RİSK				

Tablo 8'in devamı

6	Tüm bina	Elektirik Tesisatı	Elektrik panolarının açık olması	*	*	*	*		“Elektrik İş Tesisleri Yönetmeliği”	2,2	4,1	2,2	16,2	ÖNEMLİ RİSK	Mevcut olan tüm panolar kilitli olmalı ve ihtiyaç halinde yetkin personel tarafından müdahale edilmelidir. Çalışanlar konusunda bilgilendirilmeli.	Kurum / Birim Yetkili si	2 A y			1,8	1,6	1,8	1,6	KABUL EDİLEBİLİR RİSK
---	----------	--------------------	----------------------------------	---	---	---	---	--	-------------------------------------	-----	-----	-----	------	--------------------	--	--------------------------	-------	--	--	-----	-----	-----	-----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

SIR A N O		BÖLÜM		F.K.		T.F.		MARUZİYET				MEVCUT DURUM				R.D.R.			ALINAN ÖNLEMLER SONRASI				SONUÇ			
								YASA L GEREKLİLİK				R.D.T.				K.T.			R.D.T.							
								Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Tem. Pers.	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞx F)	RİSK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMİN SÜRESİ	UYGULANAN KONTROL TEDBİRLERİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)		F (0,5-10)	R.P (R=OxŞx F)	RİSK DÜZEYİ
1	Tüm bina	Eğitim-Toplantı	Olası acil hallerde kullanılacak olan acil çıkışın bulunmaması.	*	*	*	*					3,5	48	2,5	250	ESASLI RİSK	Olası acil durumlarda kullanılabilen ikinci bir acil çıkış kapısının yapılması.	Kurum / Birim Yetkilisi	2 A y		2	18	2	18	KABUL EDİLEBİLİR RİSK	

Tablo 8'in devamı

2	Tüm bina	YSC	YSC'lerin uygun yerlerde bulunmaması	*	*	*	*		“Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik”	2,5	408	2,6	189	ÖNEMLİ RISK	YSC'ler kolay erişilebilir yerlerde konumlandırılmalı ve yerden 90 cm yükseğe monte edilmelidir. Tarihi geçen YSC ler dolun, bakım işlemleri yapılmalıdır.	Kurum / Birim Yetkili si	2 A y			2	18	2	18	KABUL EDİLEBİLİR RISK
---	----------	-----	--------------------------------------	---	---	---	---	--	---	-----	-----	-----	-----	--------------------	--	--------------------------	-------	--	--	---	----	---	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

SIR A N O		BÖLÜM		F.K.		T.F.		MARUZİYET				MEVCUT DURUM				K.T.			ALINAN ÖNLEMLER SONRASI				SONUÇ						
								YASA L GEREKLİLİK				R.D.T.							R.D.T.										
								Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Tem. Pers.	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)				RISK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMİN SÜRESİ		UYGULANAN KONTROL TEDBİRLERİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RISK DÜZEYİ
3	Tüm bina	Elektirik Tesisatı	Elektrik kaçağı ihtimali	*	*	*	*					2,5	408	2,6	189	ÖNEMLİ RISK	Açıktaki olan kablolar düzenlenmeli, prizler kontrol edilmeli, elektrik ve sigorta panelleri kontrol edilerek yetkisiz kişilerin erişimleri engellenmelidir.	Kurum / Birim Yetkilisi	2 Ay		1,8	16	1,8	16	KABUL EDİLEBİLİR RISK				

Tablo 8'in devamı

4	Tüm bina	Elektirik Tesis atı	Elektrik kaçığı ihtimali	*	*	*	*			2,5	408	2,6	189	ÖNEMLİ RİSK	Kaçak akım rolesi bulunmamaktadır. İhtiyaç halinde yetkin personel tarafından müdahale edilmelidir. Panoların yakınında tehlike oluşturacak malzeme, ekipman ve cisim bulunmamalıdır	Kurum / Birim Yetkili si	2 Ay			1,8	16	1,8	16	KABUL EDİLEBİLİR RİSK
---	----------	---------------------	--------------------------	---	---	---	---	--	--	-----	-----	-----	-----	--------------------	--	--------------------------	------	--	--	-----	----	-----	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

SIR A N O		BÖLÜM		F.K.		T.F.		MARUZİYET				MEVCUT DURUM				R.D.R.				ALINAN ÖNLEMLER SONRASI				SONUÇ					
								YASA L GEREKLİLİK				R.D.T.				K.T.				R.D.T.									
								Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Tem. Pers.	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RİSK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMİN SÜRESİ	UYGULANAN KONTROL TEDBİRLERİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)		R.P (R=OxŞxF)	RİSK DÜZEYİ			
5	Tüm bina	Depolama	Devrilme riskine karşın dolapların sabitlenmesi	*	*	*	*					2,5	408	2,6	189	ÖNEMLİ RİSK	Dolapların sabitlenmesi gerekmektedir.	Kurum / Birim Yetkili si	2 A y					2	19	2	19	KABUL EDİLEBİLİR RİSK	

Tablo 8'in devamı

6	Tüm bina	Havalandırma/Klima Sistemleri	Havalandırma/Klima sistemlerinin bakım-onarım işlerinin yapılması	*	*	*	*			2,5	408	2,6	189	ÖNEMLİ RISK	Mevcut olan sistemlerin bakım, onarım ve temizliği yapılmalıdır. Çalışanların etkilemeyecek şekilde konumlandırılmalı, düzenli olarak bakımları yapılmalıdır.	Kurum / Birim Yetkilisi	2 Ay		2	19	2	19	KABUL EDİLEBİLİR RISK
---	----------	-------------------------------	---	---	---	---	---	--	--	-----	-----	-----	-----	--------------------	---	-------------------------	------	--	---	----	---	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

SIRANO		BÖLÜM		F.K.		T.F.		MARUZİYET				MEVCUT DURUM					K.T.			UYGULANAN KONTROL TEDBİRLERİ					ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.					SONUÇ
								YASAL GEREKLİLİK				R.D.T.					ALINACAK ÖNLEMLER			YETKİLİ			R.D.T.							
								Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Toplam Pers.	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RİSK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMIN SÜRESİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RİSK DÜZEYİ						
												O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RİSK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMIN SÜRESİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RİSK DÜZEYİ						
1	Tüm bina	Eğitim-Toplantı	Acil çıkışların uygun levhalandırılması	*	*	*	*			1,7	4,3	2,5	12,3	ÖNEMLİ RİSK	Acil durumlarda kullanılacak olan acil çıkışların, ve toplanma yerlerinin belirlenerek çalışanlara bu konuda bilgi verilmeli ve uygun levhalar konulmalıdır.	Kurum / Birim Yetkilisi	2 Aylık													

Tablo 8'in devamı

2	Tüm bina	Eğitim-Toplantı	Acil çıkış kapıları ve yollarının önünde engellerin bulunması	*	*	*	*					1,7	43	2,5	123	ÖNEMLİ RİSK	Acil çıkış yolları ve kapıları kullanılabilir olmalı ve buna engel teşkil edecek durumlar ortadan kaldırılmalıdır. Çalışanlara acil durumlar ile ilgili gerekli bilgilendirmeler yapılmalı ve eğitimler verilmelidir.	Kurum / Birim Yetkilisi	2 Ay						2	18	2	18	KABUL EDİLEBİLİR RİSK
---	----------	-----------------	---	---	---	---	---	--	--	--	--	-----	----	-----	-----	--------------------	---	-------------------------	------	--	--	--	--	--	---	----	---	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

SIR A N O		BÖLÜM		F.K.		T.F.		MARUZİYE T				YASA L GEREKLİ LİK		MEVCUT DURUM R.D.T.					K.T.			UYGULAN AN KONTROL TEDBİRLERİ		ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.					SONUÇ						
								Akademik Pers.		İdari Pers.				Öğr.		Tıbbi Pers.		Diğer		O (0,2-10)	Ş (1-100)			F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RISK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ		TERMIN SÜRESİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RISK DÜZEYİ
3		Öğretim Üyesi Odaları		Ofis		Devrilme riskine karşın kitaplığın sabitlenmesi		*	*	*	*	“İşyeri Bina Ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik”		2,3	40,5	2,5	16,2	ÖNEMLİ RISK	Kitaplıklar duvara sabitlenerek olası tehlikeler önenebilir.	Kurum / Birim Yetkilisi	2 A y		2	19	2	19	KABUL EDİLEBİLİR RISK								

Tablo 8'in devamı

4	Tüm bina	Elektrik Tesisatı	Elektrik panolarının açık olması	*	*	*	*		“Elektrik İş Tesisleri Yönetmeliği”	2,2	41	2,2	162	ÖNEMLİ RISK	Mevcut olan tüm panolar kilitli olmalı ve ihtiyaç halinde yetkin personel tarafından müdahale edilmelidir. Çalışanlar konusunda bilgilendirilmeli.	Kurum / Birim Yetkili si	2 Ay			1,8	16	1,8	16	KABUL EDİLEBİLİR RISK
---	----------	-------------------	----------------------------------	---	---	---	---	--	-------------------------------------	-----	----	-----	-----	--------------------	--	--------------------------	------	--	--	-----	----	-----	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

SIR A N O		BÖLÜM		F.K.		T.F.		MARUZİYE T				MEVCUT DURUM R.D.T.				K.T.			ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.				SONUÇ								
								YASA L GEREKLİ LİK				O (0,2-10)		Ş (1-100)		F (0,5-10)		R.P (R=OxŞxF)		ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMIN SÜRESİ		O (0,2-10)		Ş (1-100)		F (0,5-10)		R.P (R=OxŞxF)	
								Akademik Pers.	İdari Ders	Öğr.	Toplam Ders	O	Ş	F	R.P	O	Ş	F	R.P					O	Ş	F	R.P				
5		Tüm bina		Elektrik Tesisatı		Elektrik kaçağı ihtimali		*	*	*	*	“Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği”				2,5	42	2,5	170	ÖNEMLİ RİSK	Kaçak akım rolesi bulunmaktadır. İhtiyaç halinde yetkin personel tarafından müdahale edilmelidir. Panoların yakınında tehlike oluşturacak malzeme, ekipman ve cisim bulunmamalıdır.	Kurum / Birim Yetkilisi	2 Ay	1,8	16	1,8	16	KABUL EDİLEBİLİR RİSK			

Tablo 8'in devamı

6	Tüm bina	Elektirik Tesis atı	Elektrik kaçağı ihtimali	*	*	*	*			2,5	42	2,5	170	ÖNEMLİ RISK	Açıkta olan kablolar düzenlenmeli, prizler kontrol edilmeli, elektrik ve sigorta panelleri kontrol edilerek yetkisiz kişilerin erişimleri engellenmelidir.	Kurum / Birim Yetkilisi	2 A y			1,8	16	1,8	16	KABUL EDİLEBİLİR RISK
---	----------	---------------------	--------------------------	---	---	---	---	--	--	-----	----	-----	-----	--------------------	--	-------------------------	-------	--	--	-----	----	-----	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

		ÇOMÜ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU										R.D.R.			TARİH: 12.10.2021 REV.NO: 1																			
		İSG U.		İ. H.		İ. V.		MARUZİYET		MEVCUT DURUM R.D.T.							K.T.			ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.		SONUÇ												
		SIR A N O	BÖLÜM	F.K.	T.F.	Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Tem. Pers.	YASA L GEREKLİ LİK	O (0,2-10)						Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxŞF)	RISK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER		YETKİ Lİ	TERMİN SÜRESİ	UYGULA NAN KONTRO L TEDBİRL ERİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxŞF)	RISK DÜZEYİ				
																															YASA		R.D.T.	
L												R.D.T.		K.T.																	ÖNLEMLER		R.D.T.	
1	Paramedik similasyon odası A-212	Eğitim, Öğretim	Sabitlenme yen dolapların devrilmesi	*	*	*	*	İşyeri Bina Ve Eklentileri nde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerin e İlişkin Yönet melik”	1, 5	43	1, 5	43	OLASI RISK	Olası tehlikelerin önlenmesi için dolaplar duvara sabitlenmelidir.	Kurum/ Birim Yetkilisi	2 Ay		2	1 9	2	1 9	KABUL EDİLEBİLİR RISK												

Tablo 8'in devamı

2	202 nolu sınıf	Eğitim, Öğretim	Sınıfta bulunan malzemeler ve açıkta bulunan kablolar sebebiyle sıkışık bir ortam oluşması ve acil hallerde tahliyeyi zora sokma durumu.	*	*			"Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik"	2,5	42	1,5	82	ÖNEMLİ RISK	Fiziki ortamın düzenlenmesi ve açıkta bulunan kabloların kanal içine alınması.	Kurum/ Birim Yetkilisi	2 Ay			2,5	5,5	1,5	13	KABUL EDİLEBİLİR RISK
---	----------------	--------------------	--	---	---	--	--	---	-----	----	-----	----	--------------------	--	------------------------------	---------	--	--	-----	-----	-----	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

				ÇOMÜ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU								R.D.R.				TARİH: 12.10.2021											
				İSG U.				İ. H.										REV.NO:		1							
				İ. V.				MARUZİYET								MEVCUT DURUM R.D.T.				K.T.				ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.		SONUÇ	
				SIR A N O	BÖLÜM	F.K.	T.F.	Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Tem. Pers.					Cevre	YASA L GEREKLİ LİK	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxŞF)	RISK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİ Lİ	TERMİN SÜRESİ		
3	Hücre Kültürü Laboratuvarı	Eğitim, Öğretim	Bulaş Riski ve Biyol ojik riskl er									*	*	*													“Biyolojik Etkenlere Maruziyet Risklerinin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik”

Tablo 8'in devamı

SIR A N O		BÖLÜM		F.K.		T.F.		MARUZİYET				MEVCUT DURUM				R.D.R.			TARİH:		REV.NO:						
								YASA L GEREKLİ LİK				R.D.T.				K.T.			ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.		12.10.2021						
								Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Tem. Pers.	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxŞF)	RİSK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİ Lİ	TERMİN SÜRESİ	UYGULA NAN KONTRO L TEDBİRL ERİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxŞF)	RİSK DÜZEYİ	1	
5	Arşiv	Depolama	Arşiv Biriminde bulunan dolaplar sabitlenmediğinden risk teşkil etmektedir.	*	*	*		“İşyeri Bina Ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik”	1,5	45	1,5	45	OLASI RİSK	Arşiv dolapları sabitlenerek mevcut riskler en aza indirgenebilir.	Kurum/Birim Yetkilisi	2 Ay		1,5	13	1,5	13	KABUL EDİLEBİLİR RİSK					

Tablo 8'in devamı

6	Arşiv	Depolama	Birimde bulunan kağıt vb. malzemeler sebebiyle yangın riski	*	*	*	“Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik”	1,5	45	1,5	45	OLASI RISK	Depolanmanın düzgün yapılarak ortama bir adet portatif yangın söndürme tüpü temin edilmelidir.	Kurum/Birim Yetkilisi	2 Ay	1,5	13	1,5	13	KABUL EDİLEBİLİR RISK
---	-------	----------	---	---	---	---	---	-----	----	-----	----	-------------------	--	-----------------------	------	-----	----	-----	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

SIRAZO		BÖLÜM	F.K.	T.F.	MARUZİYET					MEVCUT DURUM					R.D.R.			ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.					SONUÇ				
					Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Tem. Pers.	Cevre	YASA L GEREKLİLİK	R.D.T.				K.T.			UYGULANAN KONTROL TEDBİRLERİ									
											O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞx F)	RISK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMİN SÜRESİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞx F)		RISK DÜZEYİ			
1	Bina Girişi	Personel Öğrenci girişi ve sigara içilen alan	Duvar üstünde oturmuş personel gözlenmiş olup yüksekten düşme riski bulunmaktadır	*	*	*	*		"İşyeri bina ve eklentilerin alınacak sağlık ve güvenlik önlemlerine ilişkin yönetmelik"	5,5	43	1,5	210	ESASLI RISK	Bina girişinin sağında yer alan duvarların üstüne korkuluk yapılması gerekmektedir.	Kurum/Birim Yetkilisi	1 Ay										

Tablo 8'in devamı

2	Tüm Bina	Yangın söndürme	Yangın tüplerinin duvara asılmadığı ve işaretlenmediği gözlenmiştir	*	*	*	*	*	“Binaların yangında n korunması hakkında yönetmelik”	4,5	52	1	100	ÖNEMLİ RISK	Yangın tüpleri askı aparatları kullanılarak duvarlara asılmalı ve işaretlerle belirlenmelidir.	Kurum/Birim Yetkilisi	1 A y	1,5	13	1,5	13	KABUL EDİLEBİLİR RISK
---	----------	-----------------	---	---	---	---	---	---	--	-----	----	---	-----	--------------------	--	-----------------------	-------	-----	----	-----	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

SIRAZO BÖLÜM		F.K.	T.F.	MARUZİYET				YASAL GEREKLİLİK	MEVCUT DURUM R.D.T.				K.T.			UYGULANAN KONTROL TEDBİRLERİ				ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.		SONUÇ								
				Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Tem. Pers.		Cevre	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RISK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMİN SÜRESİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)		RISK DÜZEYİ							
																								R.D.R.		TARİH:				
																								İSG U.		14.09.2021				
İ. H.																														
İ. V.																														
3	Tüm Bina	Elektrik Tesisatı	Elektrik tesisatında bazı pano kapaklarının olmadığı ve duvarlarda bazı buatların kapaksız olduğu tespit edilmiştir	*	*	*	*					"Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği"	1	65	2,5	65	OLASI RİSK	Kapaksız buatlar düzeltilmeli, elektrik panoları bakımdan geçirilmeli	Dekanlık	120 gün					1,5	13	1,5	13	KABUL EDİLEBİLİR RİSK	

Tablo 8'in devamı

4	Bina Çevresi	Bahçe	Bina etrafında büyüyen ağaçların yangın tehlikesine sebep olabileceği gözlenmiştir	*	*	*	*	*	“Binaların yangında n korunması hakkında yönetmelik”	1	45	1,5	25	OLASI RISK	Bina girişinin sağında solunda yer alan duvarların üstüne korkuluk yapılması gerekmektedir.	Dekanlık	120 gün	1,5	13	1,5	13	KABUL EDİLEBİLİR RISK
---	--------------	-------	--	---	---	---	---	---	--	---	----	-----	----	-------------------	---	----------	---------	-----	----	-----	----	------------------------------

Tablo 8'in devamı

SIRAZO BÖLÜM		F.K.	T.F.	MARUZİYET					MEVCUT DURUM R.D.T.				K.T.			ALINAN ÖNLEMLER SONRASI R.D.T.					SONUÇ									
				Akademik Pers.	İdari Pers.	Öğr.	Tem. Pers.	Cevre	YASAL GEREKLİLİK	O (0,2-10)	Ş (1-100)	F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RISK DÜZEYİ	ALINACAK ÖNLEMLER	YETKİLİ	TERMİN SÜRESİ	UYGULANAN KONTROL TEDBİRLERİ	O (0,2-10)	Ş (1-100)		F (0,5-10)	R.P (R=OxŞxF)	RISK DÜZEYİ						
																									R.D.R.		TARİH:		REV.NO:	
																											14.09.2021		1	
5	Laboratuvar 1	Laboratuvar çalışmalarları	Raflarda depolanan malzemelerin düşme riski ve buna bağlı yaralanmalar riski gözlenmiştir	*	*	*	*			1	30	0,8	24	OLASI RISK	Raf önlerine bar yapılması gerekmektedir.	Dekanlık	120 gün		1,5	13	1,5	13	KABUL EDİLEBİLİR RISK							

Tablo 8'in devamı

6	Laboratuvar 2	Laboratuvar çalışmaları	Mikrodalga numune yakma fırınının duvara sabitlenmediği ve havalandırma amaçlı pencerede menfez olmadığı tespit edilmiştir	*	*	*	*			5	40	1	200	ESASLI RISK	Bina girişinin sağında solunda yer alan duvarların üstüne korkuluk yapılması gerekmektedir.	Dekanlık	30 gün			1,5	13	1,5	13	KABUL EDİLEBİLİR RISK
---	---------------	-------------------------	--	---	---	---	---	--	--	---	----	---	-----	--------------------	---	----------	--------	--	--	-----	----	-----	----	------------------------------

4.3. Acil Durum Planları ve Hazırlıklı Olma

“Acil Durum İlişkin Yükümlülükler” bölümünde anlatılanlar doğrultusunda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü ve bağlı birimlerinde Acil Durum Eylem Planları oluşturulmuştur.

4.3.1. Acil Durum Tatbikatı

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü ve bağlı birimlerinde her yıl düzenli olarak acil durum tatbikatları yapılmaktadır. Çok tehlikeli işyeri sınıfında olan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Hastanesinde yapılan “2021 Yılı Masabaşı ve Saha Tatbikatı” senaryosu ve görselleri aşağıda sunulmuştur.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ 2021 YILI MASABAŞI ve SAHA TATBİKATI SENARYOSU

Tatbikatın Yapıldığı Yer: Çanakkale Onsekiz Mart Hastanesi A Blok 1.Kat.

Tatbikatın Tarihi: 18.11.2021

Tatbikatın Başlama Saati: 14:00

Katılımcılar: HAP Olay Yönetim Ekibi (OYE), Hastane Çalışanları, Çanakkale İl Sağlık Müdürlüğü, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, UMKE, AFAD, 112 Ekipleri...

Hastane Özellikleri: Hastanemiz yaklaşık 71000 m², 565 yataklı, 3 Blokludur. A Blok -1 ve zemin kat dahil 9 kat; B Blok zemin kat dahil 6 kat ve C Blok zemin kat dahil 2 katlıdır. Şehirlerarası karayolunun hemen yanında, Üniversite yerleşkesinin girişinde bulunmaktadır.

HAP Olay Yönetim Ekibi (OYE):

HAP Başkanı

Kurumlararası Koordinasyon Sorumlusu

İş Güvenliği Sorumlusu

Halkla İlişkiler Sorumlusu

HAP Sekreteryası

Tıbbi Teknik Danışma Kurulu

Operasyon Şefi

Planlama Şefi

Lojistik Şefi

Finans Şefi

Acil Durum Sonlandırma Sorumlusu

Güvenlik Sorumlusu

Olay: 18 Kasım 2021 Perşembe günü A Blok 1. Kat Diyetisyen polikliğinde tedavi gören obezite diyabet hastasının eşi tarafından Diyetisyen silah ile rehin alınmıştır. Mide ameliyatı

olmak isteyen hastanın eşi Diyetisyen tarafından diyet verilmesine öfkelenmiştir. Başhekimi görmek istediğini söylemiştir.

İlk Dakikalar: Korku panik ve kargaşaya neden olan rehine alma olayını gören Hastane VGKİ personeli Güvenlik Amirliği Birimine olayı bildirmiştir. Güvenlik Amiri Başhekimi arayarak rehine alma olayının bilgilerini hızlıca aktarmıştır.

Saat 14.15: HAP Başkanı Planlama Şefini arar, ilgili birim ve kişilere bilgi verilmesini ve Gri Kod Anonsu yapılmasını söyler.(Hastanemiz A Blok 1.Kat B Koridoru Diyetisyen Polikliniği Gri Kod.)

Saat 14:20: HAP Başkanının talimatıyla Planlama Şefi OYE'ni, OYM'ne (A Blok 7.Kat Toplantı Salonu) çağırır. **SOP 3** (OYE'nin aktive edilmesi, OYM ve HAP'ın Aktive Edilmesi) ve **Olaya Özel Plan 6** (Hastanede Kalkışma, Bomba, Sabotaj, ve Siber Saldırı Durumu) ya göre OYE'ni aktivite eder.

Acil Müdahale Planı Aktivasyon Seviyesi 1'dir.

Bu sırada ilgili birim ve kişilere haber verilmiştir...

Hastanemiz güvenlik personelleri ve hastane polisi olay yerine gelmiştir. Olayın vuku bulunduğu alanda bulunan hasta ve hasta yakınlarının güvenliğini sağlamak adına alanda bulunan hastalar-hasta yakınları uzaklaştırılmış ve güvenlik çemberi oluşturulmuştur.

Güvenlik personelleri ve hastane polisi tarafından saldırganı sakinleştirme çalışmaları devam etmektedir...

Saat 14:27: OYE, Olay Yönetim Merkezine (OYM) gider. OYE HAP görev yeleklerini giyerler ve İşAT'larını içeren dosyalarını alırlar. **SOP 3 (OYE'nin Aktive Edilmesi, OYM ve HAP'ın Aktive Edilmesi Prosedürü)** e göre durumu değerlendirmek üzere ilk toplantılarını yaparlar.

HAP Başkanı hemen **Form 1 (HAP Organizasyon Görevlendirme Formu)** in doldurulmasını **HAP Sekreteryasına** söyler.

Saat 14:33: HAP Başkanı Olay Yönetim Ekibinden kısaca son durumla ilgili bilgileri ister.

*****Planlama Şefi: Konuya giriş yapar... Kısaca olayı ile ilgili bilgi verir.....**

Operasyon Şefi:

Herhangi bir olumsuz duruma karşı güvenlik personeli sayımızın artırılması hususunda Planlama Şefi ile görüşüm.

Güvenlik Sorumlusu ile yaptığım görüşme sonucunda öğrendim ki, şuanda güvenlik personelimiz ve hastane polisimiz olay yerinde güvenlik çemberi oluşturmuş olup saldırganı sakinleştirmeye çalışmaktadır. Her türle ihtimale karşı emniyet güçlerine bilgi verilmiştir.

Saldırgan ısrarla Başhekimle görüşmek istediğini söylemektedir. Eşinin Mide Ameliyatı olma konusunda ki ısrarcı tavrı devam etmektedir. Bir el havaya ateş etmiştir. Olay yerinde bulunan kişilerde herhangi bir yaralanma durumu yoktur.

*****Planlama Şefi:**

HAP Başkanına >> Güvenlik personelimiz yeterli sayıda değildir. Olaya hakim olmak ve yaşanabilecek olumsuzluklara karşı gerekli önlemlerin alınması için daha fazla personele ihtiyaç vardır. Uygun görürseniz Üniversitemiz Güvenlik Şube Müdürlüğü'nden talepte bulunalım. **HAP Başkanı onaylar ve Planlama Şefi talepte bulunur.**

HAP Başkanı

Kurumlar Arası Koordinasyon Sorumlusuna, ilgili kurumlarla irtibat halinde olalım ve gerekli bilgi alışverişinin hızlı ve doğru bir şekilde sağlayalım. İl Sağlık Müdürlüğü ve Emniyet Güçleri ile görüşün, olayı aktarın ve gerekli bilgi alışverişini takip edin.

Kurumlar Arası Koordinasyon Sorumlusu Form 30 (Sağlık Yetkilileri ile Bilgi Paylaşım Takip Formu) ile bilgi alışverişini kayıt altına alır.

Bu esnada Kurumlar Arası Koordinasyon Sorumlusuna bir telefon gelmiştir. 155 polis Hastanemize ulaşmıştır.

Tıbbi Teknik Danışma Kurulu Sorumlusu: A Blok 1.Kat B Koridorundaki polikliniklerimizdeki hastalar güvenlik nedeniyle tahliye edilmiş ve güvenlik çemberi oluşturulmuştur. Herhangi bir olumsuz durumla karşılaşılması ihtimaline karşın Acil Servis, Ameliyathane ve Yoğun Bakımlarla görüşüm. Her türlü ihtimal göz önüne alınarak gerekli düzenlemeler yapıldı. Olayın daha fazla büyümesi ve ciddi bir yaralanma yaşanması durumunda gerekli müdahaleleri yapmak adına yeterli alan, ekipman, sağlık personellerimiz ekipler halinde hazır beklemektedir. Ayrıca 7 numaralı asansör, ve hasta transfer ekibimiz ihtiyaç üzere hazır bekletilmektedir.

Operasyon Şefi: Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan saldırganla konuşması için bir Psikolog talep ettim. Psikolog şuan itibarıyla olay yerine gelmiş olmalı. Güvenlik Sorumlusundan Planlama Şefinin talep ettiği güvenlik personellerin acil göreve çağrıldığı bilgisini aldım. Personel listesini Lojistik Şefine verdim. Güvenlik Personeli Sorumlusundan gelen **Form 3 (Olay Yeri Bildirim Formu)** ü Hap Sekreteryasına teslim ettim.

*****Planlama Şefi** basın olay ile ilgili bilgi istiyor der devam ederrr.....

Lojistik Şefi: Listeyi inceledim ve göreve çağrılması planlanan personelin hastaneye ulaşmasını sağlamak amacıyla hastaneye ait servisin hemen gönderilmesi için Ulaştırma ve Nakil Hizmetleri Birim Sorumlusuna talimat verdim ve araç gönderilerek talep edilen güvenlik personellerinin hastanemize ulaşımı sağlandı. Hastane İçi Transfer Hizmetleri Birim Sorumlusunu aradım İhtiyaç halinde gerekli ekipmanla birlikte hazır bulunmalarını söyledim.

Kurumlar Arası Koordinasyon Sorumlusu: 112 komuta kontrol merkezi ve acil durum ve afet yönetim merkezlerini aradım. Olay hakkında bilgi verip olay yerinde bulunmalarını acil durumda müdahale etmelerini talep ettim.

İş Güvenliği Sorumlusu: Güvenlik Sorumlusu görüştüm, gerekli önlemler alınmış durumda. Acil durumlar dışında hasta ve hasta yakınlarının odalarından çıkmamaları, tüm hastane personelinin görev yerinde hazır bulunması gerektiğini iç hat telefonuyla santral tarafından bildirildi ayrıca anonsta yapıldı.

Finans Şefi: Olayın büyümesi ve olumsuzluklar yaşanması durumunda acil ihtiyacımız olabilecek ekipman ve malzemelerin temin edilebilmesi adına gerekli görüşmelerimi yaptım hazır bir şekilde beklemekteyim

Saat 14:48: Güvenlik Personelleri ve Hastane Polisi olay yerinde saldırganla konuşup silahını bırakması halinde Başhekimini görebileceğini söylemiştir. O sırada Hastanemizde bulunan sivil polis kimliğini göstererek güvenlik çemberini geçmiş ve olaya dahil olmuştur. Saldırganı ikna etmeye çalışmaktadır.

Planlama Şefi olası tehlikelere karşı olayın yaşandığı kat-koridorun kapatılmasını HAP Başkanına sunar ve onay alır.

14:53 HAP Başkanı OYE'ni sahaya gönderir. Sizler olay yerine gidip yerinde inceleme yapın, saldırganı ikna edebilmek için neler yapabileceğimize bakın. Telefonla görüşmesi için ikna etmeye çalışın. 10 dk sonra burada görüşelim demiştir.

- Bu arada HAP Sekreteryası tarafından “**Form 2 Brifing Formu**” doldurulur. Sonrasında “**Form 4 Operasyon Kayıt Formu**” tutularak yapılan her eylem kayıt altına alınmaya başlanır. Tüm OYE “**Form 28 Bilgi Yönetimi Genel Takip Formu, Form 29 Hastane İçinde Bilgi Paylaşım Takip Formu**” doldurur.
- Kurumlar Arası Koordinasyon Sorumlusu ve Halkla İlişkiler Sorumlusu tarafından aynı zamanda **Form 27 (Afet ve Acil Durum Yönetimi Kayıt Formu)** tutulmaya başlanır.

HAP Başkanı bu sürede Sekreteryaya ile gerekli formları doldurup inceler. Ayrıca Üniversitemiz Rektörü ve Çanakkale Valis ile görüşerek durumla ilgili kısa bir bilgi verir.

HAP Başkanı olay hakkında bilgi almak için hastanemize gelen basın, medya ekiplerini idari personel otopark alanına alınmasını ve on beş dakika sonra basın açıklaması yapılacağını bildirilmesini ister. Planlama Şefinden konuyla ilgili ekiplere bilgi vermesini söyler.

HAP Başkanı, Finans Şefine **Form 17 Göreve Gelen Personel Kayıt Formu** nun doldurmasını söyler.

Saat 15:02: Psikolog ve Emniyet güçleri tarafından İkna çabaları devam ederken saldırganın dikkati dağılmıştır. Sivil polis bu esnada müdahale ederek saldırganı etkisiz hale getirmiştir.

Saat 15:07: HAP Başkanı: Son durum değerlendirmesi yapalım.

Operasyon Şefi: Olay yerine gittiğimizde saldırganla emniyet güçlerinin ve psikoloğun saldırganı ikna etmek için konuştuğunu gördük. Saldırgana silahı bırakması halinde Başhekimle görüşebileceği söyledim. Fakat saldırgan silahını bırakmaya yanaşmadı. Bunun üzerine saldırgan HAP Başkanıyla/Başhekimle telefonla konuşmaya ikna edildi. HAP Başkanı/Başhekimini görüntülü aradım. Telefonu saldırgana verdiğim sırada dikkati dağıldı. Bu esnada sivil polis saldırganı etkisiz hale getirdi ve olay yerinde bulunan güvenlik ekiplerince olay kontrol altına alındı.

*****Planlama Şefi:** Rektörlük tarafından gönderilen güvenlik personeli güvenlik açısından gerekli tüm alanlara dağıtılmıştır. Saldırgan etkisiz hale getirilip; ifade için karakola götürüldükten sonra personellerimizin ifadeleri alınıp gönderildi.

Kurumlara Arası Koordinasyon Sorumlusu: İlgili kurumlarla görüşmelerimi yaptım. Son durum ile ilgili bilgileri aktardım.....

Finans Şefi: Rehin alma olayı esnasında Hastanemizde oluşan zararlara ilişkin araştırma yapacağım, maliyet analizi yaparak raporu sizlere sunacağım. **Form 25 Finans Yönetimi Kayıt Formu'nu** doldurup teslim eder.

Lojistik Şefi: Göreve çağrılan personelin hızlı ve güvenli bir biçimde Hastanemize girişi sağlanmıştır. **Form 26 Lojistik yönetimi kayıt formunu** doldurup HAP Sekreteryasına teslim etmiştir.

İş Güvenliği Sorumlusu: Hem hastaların hem de personelin güvenliği için tüm tedbirler alındı. Dışarı çıkmak isteyen hasta ve hasta yakınlarının güvenli bir şekilde tahliyeleri sağlanmıştır. **Form 19 Afet Eylem Planı İş Güvenliği Analizi Formunu** doldurup HAP Sekreteryasına vermiştir.

Tıbbi Teknik Danışma Kurulu: Hastanemizde yaşanan rehine alma olayında personel, hasta ve hasta yakınlarının sağlık durumu gayet iyidir. Herhangi bir olumsuzluk yaşanmamıştır. Hazırda bekleyen tüm ekiplerimize rehine alma olayının sona erdiği bilgisi verilmiştir.

Acil Durum Sonlandırma Sorumlusu: Bölüm şeflerinden aldığım bilgiler doğrultusunda durum değerlendirmesi yaptım. Rehin alma olayının kontrol altına alındığı ve herhangi bir olumsuzluk yaşanmadığı bilgisini aldım. Bölüm Şeflerinden aldığım bilgiler doğrultusunda **Form 32 Afet ve Acil Durum Sonlandırma Formunu** doldurup **Planlama Şefine** sundum. Planlama Şefi Afet ve Acil Durum Sonlandırma Formunu inceleyerek Hap Başkanının onayına sundu. HAP Başkanı acil durumun sonlandırılmasını, ilgili birimlere bilgi verilmesini ve yeşil kod anonsu yapılmasını istedi. İlgili birimleri arayarak olayın kontrol

altına alındığını ve Yeşil Kod anonsu yapılmasını ilettim. (Hastanemiz A Blok 1.Kat B Koridoru Diyetisyen Polikliniği Yeşil Kod.)

Doldurmuş olduğum formları (**Form 33 HAP Rapor Formu, Form 32 Afet ve Acil Durum Sonlandırma Formu ve Form 11 Hastane Olay İstatistik Formu**) HAP Sekreteryasına teslim ettim. Yapılan anonstan sonra Hastanemiz normal işleyişine devam etmektedir.

*****Planlama Şefi:** Basın ve medya ekiplerine olay ile ilgili bilgi verir.....

Form 46 HAP 2021 Yılı Tatbikat Rapor Formu doldurularak İl Sağlık Müdürlüğüne gönderilir.

Aşağıda ÇOMÜ Hastanesinde yapılmış olan 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatına ait görsellere yer verilmiştir.

Resim 1. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 2. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 3. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 4. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 5. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 6. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 7. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 8. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 9. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 10. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 11. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 12. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 13. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 14. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

Resim 15. ÇOMÜ Hastanesi 2021 yılı masabaşı ve saha tatbikatı

BEŞİNCİ BÖLÜM

İSG HİZMETLERİNİN EKSİK YÖNLERİ

4857 sayılı İK düzenlemesiyle işverenler İSG kapsamında İSG Kurullarının almış olduğu kararları uygulamakla yükümlü tutulmuştur. Bu yükümlülük İSG Kurullarının işyerindeki rolünün güçlenmesi açısından olumlu bir gelişmedir. Bunun yanı sıra elli veya daha fazla çalışanı bulunan ve altı ay üzeri sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işverenin, İSG ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere bir kurul oluşturması zorunluluğu kapsamı daraltmakta ve İSG Kurulu kurmakla yükümlü işletme sayısını azaltmaktadır. Zorunluluk 50'den fazla işçi çalıştıran işyerleri için geçerli olup, küçük çaplı işyerlerine ilişkin bir zorunluluk yoktur. Bu da haklı olarak eleştirilmektedir (Akın, 2005; Süzek, 2005).

SSK'nın 2003 yılı istatistikleri incelendiğinde dikkate değer bir sonucu ortaya koymaktadır. Türkiye'de bulunan işyeri sayısı 777.177 iken, 50'nin altında işçi çalıştıran işyeri sayısı 762.272'dir. Ülkemizde elliden az işçi çalıştıran işletmelerin oranı yaklaşık olarak %98 olup, çalışanların %58'ini istihdam etmektedir. Anılan rakamlardan anlaşıldığı gibi İSG kurallarının hitap ettiği işçi sayısı toplamın %42'sine denk gelmektedir. Bu orana sigortalı olmayan kayıt dışı işçilerde eklendiğinde oranın daha da düşeceği açıktır.

İş kazalarının çoğunluğu da 50'nin altında işçi çalıştıran işyerlerinde yaşanmaktadır. Bu husus göz önünde bulundurulduğunda İSG alanında amaçlanan hedefleri gerçekleştirmede yeterli etkinliğe kavuşturulamamıştır (Akın, 2005).

30 Haziran 2012 tarihinde RG' de yayımlanan İSG hizmetleri ile ilgili düzenleme son 9 yılda 3 kez ertelenmiştir. Bu durum da iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin tam anlamıyla etkin olmasını engellemiştir. Hal böyle olunca İSG hizmetleri yürütülürken 2023 yılına kadar zorunluluğu ötelenen işyerlerinde aksamalar meydana gelmekte ve yaşanan olayların, olumsuzlukların rapor edilmesi aksamaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarındaki memur sınıfı da 6331 sayılı kanun kapsamına girmektedir. Fakat İSG Katip sisteminde 4857 sayılı kanuna tabi personel sayısı gözükmektedir. Buda İSG Katip üzerinden yapılan sözleşmelerde (İşveren-işveren vekili tarafından İSG Uzmanı ve İşyeri Hekimi arasında yapılan sözleşmeler) memur sınıfının İSG Katip üzerinde gözükmemesi demektir. 4857 sayılı kanuna ve 657 sayılı kanuna tabi personelin İSG Katip sisteminde aynı işyerinde gösterilmesine yönelik bir çalışma yapılması faydalı olacaktır.

İSG hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi için işveren, çalışan, İSG uzmanı ve işyeri hekiminin bir bütün olarak düşünülmesi önem arz etmektedir. Bazı konularda işveren ve İSG profesyonelleri ayrılığa düşmekte buda İSG hizmetlerini olumsuz yönde etkilemektedir. İşverenlerin İSG hizmetlerinde birincil sorumlu olarak İSG profesyonellerine maksimum desteği vermeleri ve bu konuda yapılan çalışmalara, eğitimlere tüm çalışanlarının katılımının sağlanması amaçlanmalıdır.

ALTINCI BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye’de son yıllarda İSG çalışmalarının etkinliğinin artmasıyla birlikte iş kazaları, geçici veya sürekli iş göremezlik vakaları, İSG hizmetlerinin etkin bir şekilde uygulanması gibi konularda oldukça önemli adımlar atılmıştır. Bunun yanı sıra gelişmiş ülkelerle karşılaştırdığımızda Türkiye’nin İSG hizmetleri noktasında istenilen düzeyde olmadığı da açık bir şekilde ortadadır.

İş kazası oranlarının azaltılması hususundaki hedeflerin gerçekleşmesi için yapılan analizlerle risklerin belirlenmesi, değerlendirilmesi, önem ve öncelik sırasına göre bu risklerin tamamen ortadan kaldırılması ya da en aza indirilmesi için gerekli çalışmalar yapılması gerekmektedir. Yapılan bu çalışmada Kamu kurumlarında İSG uygulamalarının uygulanabilirliğinin, etkinliğinin araştırılması ve eksik yönlerinin ortaya çıkarılması “Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Örneği” özelinde amaçlanmıştır.

İş kazaları ve meslek hastalıklarının azaltılması kapsamında hedefe ulaşmak için tehlikelerin önlenmesinin yanında risklerin öngörülmesi, değerlendirilmesi ve bu risklerin tamamen ortadan kaldırılması ya da zararlarının olabildiğince minimize edilmesi adına bir takım çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Çalışma yapılacak olan işyerlerinde, risk değerlendirmesine ilişkin çalışmalar geniş tutularak her ihtimal değerlendirilmelidir. Olumsuzluklara neden olabilecek riskler iyi analiz edilmeli, düzeltici ve önleyici faaliyetlere karar verilmeli, hepsinden önemlisi kontrol mekanizması oluşturulmalıdır. Oluşturulan bu kontrol mekanizması sonucunda ortaya çıkan, seçilen kontrol tedbirlerin yerinde olup olmadıkları, uygulanıp uygulanmadıkları veya doğru bir şekilde uygulanıp uygulanmadıkları, seçilen kontrol tedbirlerinin planlandığı gibi tamamlanıp tamamlanmadıkları, değerlendirilen risklerin maruziyeti ortadan kaldırıp kaldırmadıkları veya yeterince azaltıp azaltmadığı, yapılan değişikliklerin amaçlara uygun olarak sonuçlanıp sonuçlanmadığı gibi sorulara doğru cevaplar vererek, analizi yapılan riskler ortadan kaldırılamasa bile dereceleri düşürülmeli ve kontrol altında tutulmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü ve bağlı birimlerinde yapılan çalışmalar göstermiştir ki mevcut şartlar, sürekli değişkenlikler İSG çalışmalarının yapılması hususunda bir dizi aksaklıklara yol açmaktadır. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde İSG Koordinatörlüğünün 30.06.2012 tarihinde kurulmasına rağmen sürekli yapılan bu ertelemelerden dolayı İSG hizmetleri tam anlamıyla yürütülememektedir. Bunun başlıca sebebi İSG ile ilgili yapılacak olan düzenlemelerin sürekli olarak ertelenmesidir. Yapılacak olan bu düzenleme son dokuz yılda üç kez ertelenmiştir.

ÇOMÜ Hastanesinde 2019 yılında kurulan İSG Birimi ile bu birime bağlı olarak kurulan İşyeri Hekimliği Polikliniği ve bu kapsamda yapılan çalışmalar incelendiğinde:

Personellerin büyük çoğunluğunun İSG olgusu hakkındaki bilgi birikimlerinin ve eğitimlerinin çok yetersiz olduğu görülmüştür. Düzenlemenin sürekli erteleniyor olması da

işveren için bazı zorunlulukları ortadan kaldırdığından bu konu üzerinde çok fazla durulmadığı görülmüştür. Bu sebeple de İSG kapsamında yapılan çalışmalarda aksaklıklar yaşanabilmekte, rapor edilmesi ve kayıt altına alınması gereken durumların tamamının rapor edilmediği ve kayıt altına alınamadığı görülmüştür.

Genel olarak kamu kurumlarında İSG hizmetlerinin uygulanması ve takibi konusunda düzenleyici ve denetleyici kurumlarca biraz daha esnek davranıldığı bilinmektedir. Bu esnekliğin en önemli sebebi de İSG hizmetlerinin yürütülmesi ve İSG profesyonellerinin görevlendirilmesi zorunluluğunun sürekli erteleniyor olmasıdır. Yapılan bu ertelemelerle birlikte İSG hizmetlerinin yürütülmesinde zorunluluklar sürekli olarak ötelenmiş olduğundan bu konuda istenilen seviyeye ulaşılamamıştır. Bu durum çoğu kamu kurumunda olduğu gibi ÇOMÜ’de de İSG hizmetlerinin istenilen seviyeye gelmesini sekteye uğratmaktadır.

ÇOMÜ ve bağlı birimlerinde faaliyet konusu ve yürütülen iş göz önünde bulundurulmuş, “Fine Kinney Metodu” kullanılarak örnek risk değerlendirme çalışmaları yapılmış ve “Tablo 8” de gösterilmiştir. Tablo 8’de gösterilen bu çalışmalarda ÇOMÜ Ayvacık MYO, Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ezine MYO, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Sağlık Hizmetleri MYO ve Tıp Fakültesi Dekanlığı’na ait tehlike faktörleri, maruziyet durumu ve yasal gereklilikler belirlenmiş olup alınması gereken önlemlere yer verilmiştir. Bu çalışmalar ışığında gerekli düzenleyici ve önleyici faaliyetler başlatılabilir ve oluşması muhtemel tehlikeler en aza indirilebilir.

Tüm bu durumlar göz önüne alındığında ÇOMÜ ve tüm birimlerinde, WHO ve ILO’ da belirtilen uluslararası standartlara uyum sağlayabilmek ve gelişme kaydedebilmek adına İSG kapsamında farkındalık ve bilincin artırılması yönünde çalışmalara ağırlık verilmesi faydalı olacaktır.

Bu kapsamda:

Bakanlık ve yetkili merciler tarafından verilen cezalarla belli bir noktaya kadar sonuç alınabilir fakat kalıcı olması için İSG bilinci oluşturulması sağlanmalıdır. İSG bir bütünü kapsadığından tüm çalışanları ve yöneticileri kapsayacak çalışmalar yapılmalıdır.

Bilinci artırmak adına atılacak en önemli adım kurum içi eğitimlere ağırlık vermek ve sürekliliğini sağlamak olacaktır. Eğitimlere katılım zorunlu olmalı, belli aralıklarla teorik ve pratik eğitimler tekrar edilmelidir.

İSG hizmetlerinin yürütülmesi ve bu bilincin her iş kolunda geliştirilmesi, genel itibarıyla tüm kamu kurumlarında zorlu bir süreç olduğundan dolayı bu konu ile ilgili seminerlerin, konferansların yaygınlaştırılması, el broşürlerinin dağıtılması, bilgilendirme ve yönlendirme afişlerinin görülebilecek alanlara asılması gibi faaliyetler bu sürecin desteklenmesinde faydalı olacaktır.

Bu konu ile ilgili ne kadar çok çalışma yapılırsa yapılsın denetim ve yaptırım mekanizması olmadan uygulamada istenilen seviyeye gelinemeyecektir. Bu sebeple denetimlerin artırılması ve gerektiğinde yaptırımların uygulanması oldukça önemlidir.

Ülkemizde toplumsal bir sorun olan İSG'nin geliştirilmesi için çok yönlü çalışmalar yapılmalıdır. Getirilen yasal zorunluluklarla işyerlerine korku salmak yeterli olmayacaktır. Bu sebeptendir ki yapılacak olan denetimlerin süreklilik arz etmesi, gerektiğinde yaptırımların uygulanması ve yapılan işlemlerin takibinin yapılması oldukça faydalı olacaktır.

Sonuç olarak İSG kapsamında yapılacak olan çalışmalarda, risklerin analizi, değerlendirilmesi, yönetimi, düzeltici ve önleyici faaliyetlerin başlatılması gibi aşamaların etkin ve doğru bir şekilde yürütülmesi açısından ekip çalışması büyük önem arz etmektedir. Daha güvenli koşullar oluşturulması amacı ile risk değerlendirmesi yapan ekibin işveren, işveren vekili, üst yönetim ve personelle ortak hareket etmelidir. Bu şekilde işyerindeki çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği bilinci aşılanmasının, hazırlanacak olan risk analizi ve sonrasında oluşturulacak olan kontrol ve denetim mekanizmasının daha kalıcı olması sağlanacaktır. Böylece risklerin kontrol altında tutulmasına daha büyük katkı sağlanacaktır.

KAYNAKÇA

- 6331 Sayılı İSGK, (Resmî Gazete Tarihi: 30.06.2012 RG Sayısı: 28339, Erişim Tarihi: Mayıs 2022, <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.6331.pdf>)
- 4857 Sayılı İş Kanunu (RG Tarihi: 22.05.2003 RG Sayısı: 25134, Erişim Tarihi: Mayıs 2022, <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.4857.pdf>)
- Avrupa Konseyi, 89/391 Sayılı Çerçeve Direktif, AB, Haziran 1989, (Erişim Tarihi: Mayıs 2022, https://www.isguvenligi.net/wp-content/uploads/ab_isig_direktifi.pdf)
- Altın, M. ve Taşdemir, Ş. (2016) İş Sağlığı ve Güvenliği, Eğitim Yayınevi, s.8-20
- Çiçek, Ö ve Öçal, M. (2016). “Dünyada ve Türkiye’de İş Sağlığı ve İş Güvenliğinin Tarihsel Gelişimi” Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi 5 (11), s. 106-129
- Cumhur, A. ve AHISKALI, H. (2018). “İSG Uygulamaları: Hitit Üniversitesi Örneği” Mesleki Bilimler Dergisi 7 (2), s. 310-319
- Serin, G. ve Çuhadar, M. (2015). “İSG Yönetim Sistemi” Teknik Bilimler Dergisi 5 (2), s. 44-59
- Tanır, F. ve Ural, S. (2011). “Üniversitelerde İSG Eğitimi” Mühendis ve Makine Dergisi 52 (16), s. 80-85
- Somunoğlu, S. (1999). “Kavramsal Açından Sağlık” Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi 4 (1), s. 52- 62
- Demircioğlu, M. ve Centel, T. (2010). “İş Hukuku” 14. Baskı, İstanbul: Beta, s. 140-141
- Yiğit, A. (2012). “İş Güvenliği” Alfa Aktüel Yayınları, s. 2-5
- İnce, E. (1998) “Çalışma Hukuku” İstanbul: Artı Yayınları, s. 447
- Centel, T. (2005) “İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Mevzuatı” MESS, s. 3-7
- Öçal, A. (2010) “Sağlık Çalışanlarında İSG” Master's Thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü, s. 10-30
- Karacan, E. ve Erdoğan, Ö. N. (2011) “İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğine İnsan Kaynakları Yönetimi Fonksiyonları Açısından Çözümsel Bir Yaklaşım” Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (21) 2011 / 1, s.102-116

- Dağlı, G. H. (2006) “Türkiye’de Sağlık Sektörünün Yapısı” TC Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Ekonomisi (Maliye) Anabilim Dalı 112, s. 12-72
- Arseven, F. (2004) “Yeni İş Kanununun İSG Yaklaşımı” TİSK İşveren Dergisi 42 (7), s. 13-30
- Korkmaz, A. ve AVSALLI, H. (2012) “Çalışma Hayatında Yeni Bir Dönem: 6331 Sayılı İSG Yasası” Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi 2012/26, s. 153-167
- Çalışanların İSG Eğitimlerinin Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik (RG Tarihi: 15.05.2013 RG Sayısı: 28648 Erişim Tarihi: Mayıs 2022, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/05/20180524-1.htm>)
- İSG İle İlgili Çalışan Temsilcisinin Nitelikleri ve Seçilme Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ (Resmî RG: 29.08.2013 RG Sayısı: 28750 Erişim Tarihi: Mayıs 2022, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/08/20130829-5.htm>)
- İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkındaki Yönetmelik (Resmi Gazete Tarihi: 18 Ocak 2013 Resmi Gazete Sayısı: 28532, Erişim Tarihi: Mayıs 2022, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/01/20130118-3.htm>)
- İSG Hizmetleri Yönetmeliği (RG Tarihi: 29.12.2012 RG Sayısı: 28512, Erişim Tarihi: Mayıs 2022, <https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=16924&mevzuatTur=KurumVeKurulusYonetmeliđi&mevzuatTertip=5>)
- İSG İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği (RG Tarihi: 26.12.2012 RG Sayısı: 28509, Erişim Tarihi: Mayıs 2022, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/02/20170227M1-1.htm>)
- Yılmaz, M. (2013) “Kamu Kurumlarında İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Uygulanması” Çalışma Dünyası Dergisi 1 (2), s. 39-51
- Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik (Resmî Gazete Tarihi: 02.07.2013 Resmî Gazete Sayısı: 28695 Erişim Tarihi: Mayıs 2022, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/07/20130702-2.htm>)
- Cebeci, H. (2014) “Türkiye’de Kamu Kurumlarında İSG Uygulamaları: Karabük İli Kamu Hastanelerinde Bir Çalışma” Karabük Üniversitesi, s. 69-95

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik 18 Haziran 2013 tarih ve 28681 Sayılı Resmi Gazete, Erişim Tarihi: Mayıs 2022, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/06/20130618-8.htm>

Orhan, M. (2007) “İSG Sisteminde İşveren Yükümlülükleri” Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, s. 4-40

Yılmaz, M. (2013) “Kamu Kurumlarında İSG Kanunu'nun Uygulanması” Çalışma Dünyası Dergisi 1(2), s. 39-51

Akın, L. (2005) “İSG’nde İşyerinin Örgütlenmesi” AÜHFD 54(1), s. 16-18

Süzek, S. (2005) “İSG Konusunda İşçinin Hak ve Yükümlülükleri” Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi, s. 20-21

Oturakçı M. ve Dağsuyu C. (2017) “Risk Değerlendirmesinde Bulanık Fine-Kinney Yöntemi ve Uygulaması” Karaelmas İSG Dergisi 1(1), s. 17-24

EKLER

EK 1

Tez Çalışma İzni

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-13186036-010.09-2100173529
Konu : Tez Çalışması İzin Talebi

22.09.2021

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : İbrahim Demir'in 22.09.2021 tarihli ve 2100173312 sayılı yazısı.

İlgi sayılı yazınızda talep edilen "Kamu Kurumlarında İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Örneği" adlı yüksek lisans tez çalışmasının Üniversitemizde uygulanması talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

Doç. Dr. Ramazan Cüneyt ERENOĞLU
Genel Sekreter V.

DAĞITIM LİSTESİ

Gereği:
Sayın İbrahim DEMİR

Bilgi:
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü